

DARBININKAS

Vol. LXVII, Nr. 26
Liepos - July 2, 1982

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207 30 centų

UŽ TYRĄ GYVENIMĄ, UŽ DORĄ TAUTĄ

Lietuvos vyskupų ir vyskupijų valdytojų laiškas tikintiesiems. Juo skelbiami Tyrumo metai, kaip antrieji metai pasirengimo šv. Kazimiero mirties 500 metų jubiliejui.

Prieš metus mes, vyskupai ir vyskupijų valdytojai, kreipėmės į visus Lietuvos katalikus, kviesdami pradėti rengtis mūsų Tėvynės dangiškojo globėjo šv. Kazimiero mirties 500 metų sukakčiai (1484.III.4 - 1984). Sakėme, kad pasirengimo programą pateikia pati šventojo Globėjo asmenybė, spindinti gyvu tikėjimu bei eucharistiniu maldingumu, tyriausiu skaitumu ir nuoširdžiausiu gerumu žmonėms. Todėl pernykščio mūsų kreipimosi išsvados buvo tokios:

„Šventąjį Kazimierą globėju gavusi tauta turi pasižymėti tvirtu tikėjimu ir eucharistiniu maldingumu... Šventojo Kazimiero tauta turi būti doroviškai sveika, jos jaunimas skaistus, o šeimos ištikimos ir tvirtos... Šventojo Kazimiero globojamame krašte turi klestėti žmoniškumas, teisingumas, nuoširdumas, tarpusavio pagalba...“

Pagal tuos bruožus pasirengimo jubiliejui trimetis buvo paskirstytas šitaip: 1981-ieji — Eucharistiniai metai, 1982-ieji — Tyrumo metai, 1983-ieji — Gerumo metai.

Eucharistiniai 1981 metai su šv. Sakramento adoracijomis, su pamokslais apie eucharistinį Kristų — prabėgo. Dabar pradėdame TYRUMO METUS. Jų šūkis: „Už tyrą gyvenimą, už dorą tautą!“

I. TYRUMO REIKSMĖ IR PRASMĖ. Išmintingu Kūrėjo sutvarkymu žmonija yra dvilypė: berniukai ir mergaitės, broliai ir seserys, tėvai ir motinos. Nuostabiu Kūrėjo sutvarkymu žmogui yra duotas potraukis į kitą lytį, kuris tarnauja žmonių giminės pratęsimui, o kartu asmens ištobulinimui, jo džiaugsmui ir pasitenkinimui. Kai tarp skirtingų lyčių žmonių gyvuoja pagarba, broliškumas, nesavanaudiška pagalba, kai yra tvarkingas bei taurus lyčių bendravimas šeimoje, — tai tyrumas. Jei, priešingai, geismų patenkinimas yra tapęs savitiksliu, neįjungtas į pašventintą santuoką ar nesiderina su šeimos tikslais, — tai netyrumas.

Tyrumas yra tautų stiprybė, asmenų puošmena, žydėjimas, giedra. Tyrumas — dvasios pirmenybė, jėga, palaima. Paplitęs netyrumas, kūno geismų kultas — aiškus ženklas, kad žmonės ir visuomenė smunka doroviškai, smunka gyvybiškai. Žinome daug istorijos pavyzdžių, kai ryšium su religijos nusilpimu ir visuomeninių santykių pašlijimu metamasi į grubius malonumus, užmirštami dvasiniai idealai. Tuomet plinta neištikimybės, irsta šeimos, daug vaikų tampa našlaičiais, nors jų abu tėvai gyvi. Jaunimas, anksti pradėjęs intymiai bendrauti, išsieikvoja, nusidėvi, pasidaro niūrus ir nekūrybinas.

Popiežius Jonas Povyilas II, dar būdamas Krokuvos vyskupas ir Liublino katalikų universiteto etikos profesorius, yra parašęs reikšmingą veikalą „Meilė ir atsakomybė“. Jo vedamoji mintis ši: meilė tarp vyriškosios ir moteriškosios lyties asmenų yra tada, kai jie nori vienas antram padovanoti visą savo gyvenimą, kai nori imtis atsakomybės už vienas kito laimę, likimą. Jeigu nėra atsakingumo už kitą, o vien jo savinimasis, jei rūpinamasi tik savo pasitenkinimu, tai jokia ten meilė, tai tik savimeilė, kuri gali pasidaryti nuozmi ir negailestinga. Tyra širdis moka kitą suprasti ir aukotis. Netyra širdis — savanaudė, egoistė.

Suvienuota dviejų žmonių meilė patarnauja atsirasti naujoms būtybėms, ir jos priimamos su dėkingumu Kūrėjui, pakviesiamam.

besimylinčius suaugusius žmones būti santuokoje jo bendradarbiais, plečiant žmonių giminę ir Dievo karalystę — Bažnyčią. Kur meilė netyra, ten savanaudžiai tėvai priešingais priemonėmis būdais stengiasi užkirsti kelią naujai gyvybei užsimegšti ir net diršta sunaikinti po motinos širdimi besivystančio savo pačių kūdikio gyvybę. Tai skaudūs ir baistūs faktai, dangaus keršto šaukiančios nuodėmės, tautos bei visuomenės mirties pranašai.

II. ŠV. KAZIMIERAS - HEROJIŠKO TYRUMO PAVYZDYS. Dar vaikystėje karalaitis Kazimieras užsidegė šventumu bei tyrumo troškimu. Savo tyrumą, tobulą skaitystę jis paaugojo Dievo Motinai Marijai, kurią neapsakomai švelniai mylėjo. Askezės priemonėmis jis tvardė maištaujančias jusles, širdimi nuolat stiepis į pamėgtąjį dvasinį idealą.

Gražųjį tyrumą Kazimieras laimėjo patvaria kova ir karšta maldai. Nuo pat vaikystės drausmingai auklėtas, ir toliau, pavauduodamas tėvų karalių ir eidamas valstybės vicekanclerio pareigas, Kazimieras laikėsi griežtos dienotvarkės. Iš savo protėvių didžiųjų Lietuvos kunigaikščių, buvo paveldėjęs darbštų, kantriai atkaklių ir santūrų būdą. Nemėgo putlumo, nevertojo svaigalų, kukliai rengėsi ir maitinosi, buvo darbo ir maldos vyras.

Anksti subrendusį kilnųjį jaunikaitį paskutiniai gyvenimo metai stipriai puolė džiovos ligos padidintas juslingumas. Tai konstatavo ir gydytojai. Klaidingų tų laikų požiūriu jie siūlė nepaisyti skaitumo pažado. Kazimieras jiems griežtai pasipriešino, pareikšdamas:

— Kaip jums negėda tokius dalykus man siūlyti! Verčiau šį laikinąjį gyvenimą prarasti negu amžinąjį. Geriau man mirti negu nusidėti!

Šv. Kazimieras, toks tyras ir narsus, toks vyriškas ir brandus, ir šiandien gali patraukti jautrias kilnumui širdis. Šv. Kazimieras, Marijos meile, dažna šv. Komunija, kasdieniu susitvarkymu nugalintis juslingumo pagundas, ir šiandien padrasina kiekvieną, kas yra puolamas aistros vilionių. Dievo padedamas, Kazimieras laimėjo tyrumo vainiką, galime ir turime jį laimėti ir mes.

III. TYRUMO METŲ UŽDAVINIAI. Pastaraisiais dešimtmečiais, kaip girdime, daugelį šalių užplūdo palaidumo banga, sekso tvanas, kuris veržiasi ir pas mus. Šitų negandų akivaizdoje pirmasis mūsų uždavinys — atkurti pagarbą tyrumui. Kovoti prieš netyrumo dvasią, prieš palaidumo aukštynimą. Atmesti nekuklias rengimosi madas, dažnai tolygias neapsirengimui, ir tą galvosenos madą, jog viskas leista, kas malonu.

Turime atgauti tyrumą, jį išsiugdyti. Turime būti dora tauta — nepalaužiama tauta. Ir tie iš mūsų tarpo, kurie per silpnumą ar suvedžioti sukulpdavo, gali ir turi pasiekti naują tyrumą atgaila ir ištvėringa savitvarda. Mūsų tautos dvasia, per pastaruosius šešis amžius suklinkta krikščionybės ir besireiškianti mūsų liaudies dainomis, spindi tarp kitų didžiųjų drovumu, skaitumu. Laikykite ir toliau, kad mums svetimas bėt koks nešvankumas, meilės nupigūnimas, smilkymas kūniškumui, o savas — jausmų tyrumas ir grožis. Ne heteros kūniškumas, o Marijos nekaltumas mus žavi, ir jis turi nugalėti gyvenime, mēne, poezijoje, papročiuose!

Šiais Tyrumo metais įpraskime dažnai mintimis kviesti šventąjį Kazimierą į savo šeimų židinius, į bičiulių bei giminių vaikes, bendradarbių pobūvius; išvykas, darbo talkas, poilsiavietes, darbininkų ir studentų

(nukelta į 2 psl.)

Savaitės įvykiai

KRATOS, TARDYMAI, APIPLĖŠIMAI

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos Nr. 50

Kratos Šiauliuose

1981 rugsėjo 29 Šiauliuose pas kun. F. Baliūną padaryta krata. Kratoje dalyvavo 4 čekistai ir 2 kviestiniai. Krata prasidėjo 9 v.r. ir baigėsi 7 v. popiet.

Iškrėtė kunigo kambarį, automašiną, motociklą. Kratos metu paėmė rašomąją mašinėlę Optimą, Tiesos Kelio 12-tą numerį, Laiškai sesutės, Z. Ivinskio Lietuvos istorija 2 egz., eilėraščių rinkinius Kraujas ir ašaros bei Erškėčiams žydint, 35 kasetes, įvairius užrašus, adresus.

Po kratos kun. F. Baliūną nuvežė į saugumą ir valandą tardė — reikalavo paaiškinti, iš kur gauti kratos metu paimiti daiktai.

Tų pačių metų rugsėjo 1 Šiauliuose buvo padaryta krata ir pas Šiaulių pedagoginio instituto dėstytoją Alminą.

Naujas kratos būdas — patikrinti laidus

1981 liepos 2 pas Kazimierą Bužą, gyvenantį Prienų rajone, Bačkininkų kaime, atvyko civiliai apsirengęs asmuo ir du milicininkai. Atvykusieji nepriestatę pareikalavo pasų. Kadangi Bužas yra ir medžiotojas, tai vienas iš milicininkų įsakė parodyti, kur laikomas šautuvai.

Kiek vėliau jie pasisakė, jog tikrins ir elektros laidus, tų laidų izoliaciją. Taip prisidengę elektros tikrinimu, apėjo kambarius, kitas patalpas, akylai stebėdami ten esančius daiktus.

Tai buvo naujas kratos būdas. Taip tą pačią dieną dar pas du kaimynus buvo patikrinta „elektra“.

Apvogė Sadūną

1981 rugsėjo 26 ryte pastebėta, kad apiplėštas Jono Sadūno rūsys. (Jis gyvena Vilniuje.) Iš rūsio tarp kitų daiktų išnešti visi Nijolės Sadūnaitės laišakai iš lagerio.

Jonas Sadūnas dvi dienas prашė miliciją atvykti į nusikaltimo vietą, o ši atvyko tik trečią dieną.

Spalio 5 d. 11 val. į Jono Sadūno butą paskambino tariaimai iš milicijos ir kvietė ateiti į skyrių surašyti vagystės akto. Namuose buvusi Jono žmona atsakė vykti, todėl pareigūnas pažadėjo pats ateiti vakare.

Po 15 minučių Jonui Sadūnui skambino iš Švedijos. Tariamasis milicininkas nepasirodė. Milicija, iškviessama Sadūną, norėjo sutrukdyti jo pasikalbėjimą su Švedija.

Nuteisė už norą emigruoti

Vilniuje 1981 liepos 10 į Lenino rajono milicijos skyrių buvo iškviestas Eduardas Bulach, tikintis, persekiojamas už norą emigruoti į užsienį ir atsakyti sovietinės pilietybės.

Iš milicijos E. Bulach buvo nuvežtas į Naujosios Vilnios psichoneurologinę ligoninę, kad ten būtų padarytas tyrimas. Ligoninėje Bulacho žmonai buvo pareikšta, jog vien už tai, kad jos vyras nori emigruoti,

rodo jį esant psichiniu ligoniu, nes normalus žmogus to norėti negali.

Pagaliau liepos 21 E. Bulachą pripažino esantį sveiku ir išleido į laisvę. Ta laisvė buvo trumpa. Rugsėjo 9 Eduardą Bulachą Vilniaus liaudies teismas nuteisė 1-riems metams laisvės atėmimo, atliekant bausmę bendro režimo lageryje. Aukščiausias teismas spalio 14 šį nusprendimą patvirtino.

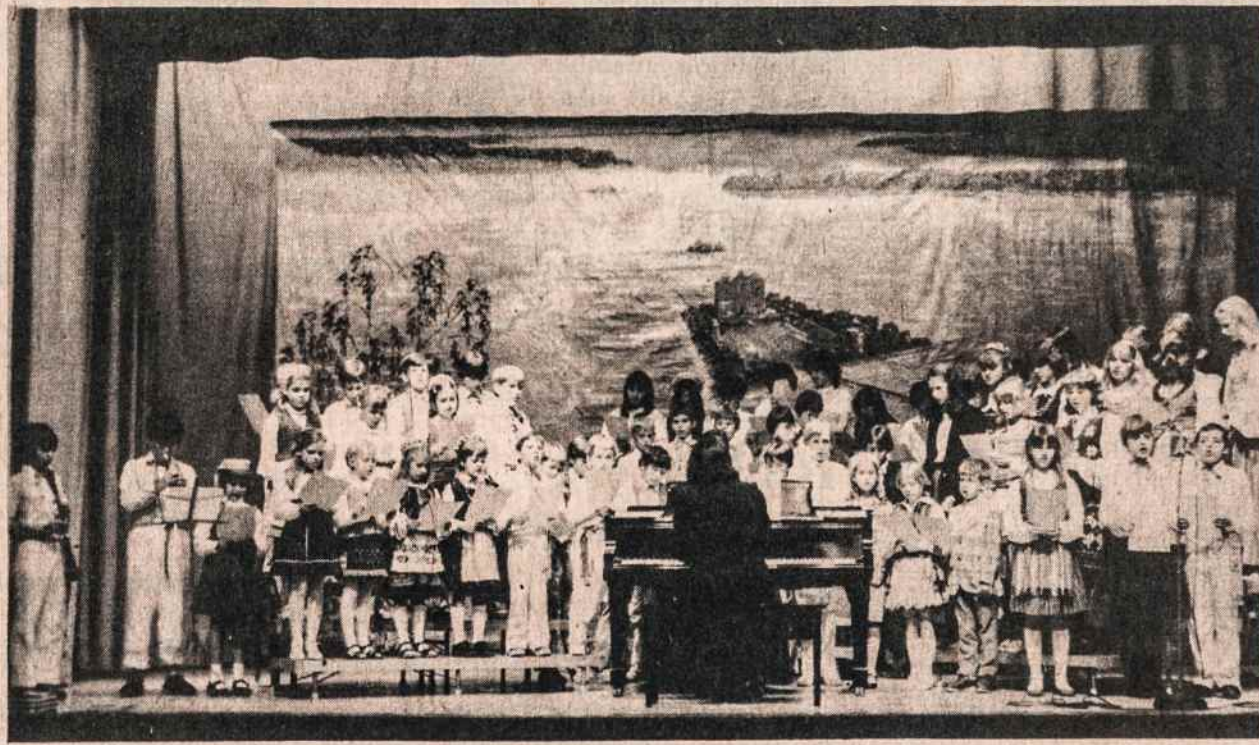
Lukiškių kalėjime E. Bulachui kaliniai grasino, jei jis neišsivadės tikėjimo į Dievą, bus nužudytas. Šantažas Eduardo neišgąsdino. Bulachas buvo uždarytas Praveniškių lageryje. Namuose su žmona liko trys mažamečiai vaikai.

Tardo, kad kunigas veiklus

Šilalėje 1981 spalio 13 pas rajono vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotoją Petrą Bagušką buvo iškviestas Šilalės klebonas kan. Feliksas Valaitis. Dvi valandas tardė ir puolė kunigą dėl „netvarkos“ Šilalės bažnyčioje. Kodėl nesutvarko Šilalės vikaro, kuris labai anti-tarybiškai nusiteikęs, kodėl bažnyčioje buvo leista kalbėti Nijolei Sadūnaitėi. Tardytojai išreiškė nepasitenkinimą ir kitu vikaru — kun. Aloyzu Lideikiu, kuris labai pasiduodąs kun. V. Skipario įtakai.

Apiplėštos bažnyčios

Laukuvoje 1981 rugpjūčio 23 naktį buvo įsilaužta į bažnyčią. (nukelta į 2 psl.)

Maironio lituanistinės mokyklos vaikų choras dainuoja mokslo metų baigimo, iškilmės birželio 6 Kultūros Židinyje. Prie pianino — muzikos mokytoja Nijolė Ulenienė. Nuotr. P. Bivainio

KAUNO KUNIGŲ SEMINARIJA KVIEČIA NAUJUS KANDIDATUS

Šiomet Lietuvos vyskupų konferencijos išleistame Katalikų Kalendoriuje — Žinyne Kauno Kunigų Seminarijos rektorius praneša, kad kandidatai, norintieji įstoti į Kauno Kunigų Seminariją, turi patys iki birželio 30 dienos atvykti į seminariją, atsiveždami šiuos įstojimo dokumentus: pasą, karinį bilietą, vidurinio mokslo baigimo atestatą, savo klebono charakteristiką, krikšto liudijimą ir dvi nuotraukas.

Į Kauno Tarpdiecezinę Kunigų Seminariją yra priimami jaunuoliai nuo 18-ros iki 30-ties metų amžiaus, doro elgesio, praktikuojantys katalikai, baigę vidurinę, ar jai tolygią mokyklą, atlikę karinę tarnybą ar nuo jos atleisti. Kauno Tarpdiecezinė Kunigų Seminarija ruošia

Lietuvos Katalikų Bažnyčiai kunigus. Seminarijos mokslas trunka penkerius metus, baigusieji gauna teologijos fakulteto baigimo diplomą ir kunigystės šventimus.

Bažnyčia kreipiasi į Lietuvos jaunuolius, kviesdama išgirsti ir rimtai pasvarstyti Kristaus raginimą: „Sek paskui mane“ (Lk 5,27). Lietuvos tikintieji yra kviečiami melstis, kad Dievas pašauktų daug jaunų darbininkų į savo piūtį, nes toji piūtis tikrai yra didelė, o darbininkų maža.

Nuo į Libaną įsiveržimo pradžios Izraelis neteko 224 karių užmuštų, 1,122 sužeistų ir 16 dingusių. Palestinos išlaisvinimo organizacija neteko 2,000 ir Sirija 1,000 užmuštų; civ. gyventojų žuvo apie 10,000 ir apie 600,000 neteko pastogės.

ATLAIDAI ŽEMAIČIŲ KALVARIJOJE

Garsieji atlaidai Žemaičių Kalvarijoje šiemet yra liepos 4, sekmadienį. Suvažiuoja tūkstančių tūkstančiai iš viso krašto. Jau visa eilė metų, kaip ten vyksta jaunimo dienos, eucharistininkų suvažiavimai.

Atlaidai prasideda ketvirtadienį mišparais, paskui tęsiasi penktadienį, šeštadienį, sekmadienį. Patys atlaidai yra nuo liepos 1 iki 12, o svarbioji jų diena nukeliama po liepos 2 į pirmą sekmadienį.

JAV karo laivynas statydina radijo transliacijom į Kubą netoli Key West, Fla., 4 po 250 pėdų aukščio antenas.

Izraelio organai pašalino vakarinio Jordano kranto Nablus ir Dura miestų gyventojų išrinktas tarybas už nebendradarbiavimą su Izraelio civiline administracija.

IŠ PAVERGOTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Apie Jono Mikelinsko romanų trilogijos "Kur lygūs laukai" pirmąją dalį "Duonos keliu" jau buvo rašyta šioje skiltyje. Nors rašytojas ir vaidavo komunistinio pogrindžio veiklą nepriklausomoje Lietuvoje, bet tai veiklai didelės reikšmės neteikė, net parodė, kad ne komunistinė revoliucija, tik sovietų tankai palaidojo Lietuvos laisvę. Idomu, kaip šis romanas vertinamas tenyškųjų marksistinių kritikų. Žinomas oficialios partinės linijos kritikas Petras Bražėnas (Rašytojų sąjungos politinis sekretorius) šių metų Pergalės Nr. 3 išspausdino gana išsamią to romano recenziją. Kritikas pripažįsta, kad romane yra silpnųjų puslapių, blankesnių epizodų, iki galo neišryškintų charakterių, tačiau romanas skiriasi nuo vidutinių tuo, kad yra parašytas "viena poetiškai įtaigia to-

Savaitės įvykiai

Irakas paskelbė per 10 dienų pasitraukis iš jo užimtų Irano žemių.

JAV vyriausybė paragino Libane gyvenančius amerikiečius iš ten išvykti.

Izraelio min. pirmininko Begin kalbą Jungtinėse Tautose boikotavo 90 valstybių delegacijų.

Sirija nesutinka atitraukti iš Libano savo kariuomenės, kol bent vienas Izraelio karys pasiliks Libane.

Popiežius Jonas Paulius II šventuoją paskelbė 17 a. italų batsiuvių ir kapucinų vienuolį Crispin iš Viterbo.

Dar vienas sovietų disidentui, badavusiam dėl negalėjimo gauti išvykimo vizos, Jurij Bolovenkov, buvo leista išvykti pas Baltimorę gyvenančią jo žmoną.

Indonezija, Malaizija ir Tailandas susitarė reguliuoti cinko kainas.

Romų autovežimį padėta bomba sprogdama užmušė Palestinos išlaisvinimo organizacijos Italijoje įstaigos vadovo pavaduotoją Kamal Hussein, o kiek anksčiau iš pravažiuojančio automobilio buvo nušautas palestinietis studentas Nazeh Matar.

Lenkijos Wrocław mieste keli šimtai iš bažnyčios išėjusių žmonių bandė demonstruoti, bet buvo policijos išsklaidyti. 80 žmonių buvo sulaukyta.

JT atleido iš pareigų buv. Liberijos diplomata ir Nambijos komisariato direktorių A. Fahnwulu Caine už išieikovimą iš pabėgėlių fondo 200,000 dol.

Lenkijos Solidarumo unijos vadas Lech Walensa iš Varšuvos buvo perkeltas į pietrytinės Lenkijos nuošalų kaimą.

Kambodžijos buvęs galva princas Narodom Sihanouk ir partizanų grupė vadovaujama princo buvęs min. pirmininkas Son Sann ir buvęs Pol Pot vyriausybės min. pirmininkas Khim Samphan sudarė egziliinę demokratines Kampuchea valstybės vyriausybę, kurios prezidentu yra princas Sihanouk, viceprezidentu užs. reikalams — Samphan ir min. pirmininku — Son Sann.

nacija", kad "liaudies kalbos stichija atitinka vaizduojamąjį metą, charakterius ir situacijas". Tai esanti išsami meninė valstiečių buities enciklopedija. Tai gal ir teisingi kritiko teigimai. Tačiau P. Bražėnas komunistinio pogrindžio veiklai gana subjektyviai skiria daug daugiau reikšmės, negu romane tai veiklai buvo skirta. Čia ir išskyla marksistinio kritiko neobjektivumas. Šiaip recenzija yra išsami ir verta dėmesio. Ypač nuosekliai ir dalykiškai nagrinėjama romano forma. Tos rūšies recenzijų labai retai pasitaiko tenyškųjų spaudoje.

— Gegužės pradžioje pavergtoje Lietuvoje mirė Kauno muzikinio teatro solistė Genovaitė Gontytė-Gedvilienė ir žinomas architektas Vladas Mačys.

— Klaipėdos valstybinės konservatorijos fakultetuose gegužės pradžioje pasibaigė režisūros festivalis, kuriame dalyvavo penki Lietuvos teatrai: Marijampolės muzikinis liaudies teatras (rež. V. Valenta), Utenos kultūros namų dramos vaidinotojai (rež. E. Untulis), Kauno "Inkaro" fabriko dramos būrelis (rež. H. Šumilaitė), Kauno mokytojų liaudies teatras (rež. Ž. Gabrėnas) ir Klaipėdos miesto kultūros rūmų dramos kolektyvas (rež. A. Šulcas). "Aukšnio amūro" premiją laimėjo "Inkaro" kolektyvas.

— A. Vienuolio 100 metų gimimo sukaktis buvo paminėta ir Maskvoje. Iš Lietuvos į minėjamą nuvažiavo ir pasakė atitinkamas kalbas rašytojas J. Baltušis ir komunistų partijos sekretorius L. Šepetyš. Kalbėjo dar lietuvių literatūros priziūretojas L. Ozerovas, taip pat Rusijos, Gudijos ir Gruzijos rašytojų atstovai. Sukaktis išleistas specialus "Litva literatūrinis" numeris.

— Spaudoje skelbiama, kad Kauno zoologijos sodas sėkmingai auginą plėšriuosius tolimųjų kraštų žvėris: liūtas, tigras, leopardus, hienninius šunis. Užauginti žvėrys esą pasiūnčiami į kitų miestų zoologijos sodus, net į užsienius. Taip pat daug tų žvėrių parduodama cirkams.

— Spaudos žiniomis, Alfonso Bieliausko "Kauno romanas"

esą išverstas į vienuolika svetimų kalbų. Paskutinis vertimas išleistas gruzinų kalba.

— Visą gegužės mėnesį Vilniaus akademinis dramos teatras vaidino Kaune, o Kauno dramos teatras — Vilniuje. Vilniečiai nuvežė į Kauną Jst. Marcinkevičiaus "Prometėjų", "Ikarą", pagal J. Hašeko humoristinį romaną sukurta vaidinimą "Juozapas Šveikas prieš Pranciškų Juozapą", A. Kusternickio vaidinimą "Fėjos Dražės varijacijomis". Kauniečiai Vilniuje parodė net vienuolika vaidinimų. Iš žymesniųjų spektaklių minėtini: V. Krėvės "Šarūnas", J. Glinskio "Kingas", V. Palčinskaitės "Kristiano Anderseeno rožė", M. Šatrovo "Mėlynieji žirgai raudonoje pievoje".

— Vilniaus akademinis operos ir baletu teatras gegužės viduryje pastatė Anatolijaus Šenderovo baletą "Mergaitė ir mirtis". Dirigavo J. Aleksa, scenografiją sukūrė dail. H. Ciparis, Choreografas — estų baletmeisteris U. Vilima. Tačiau stebina pagrindinių baletininkų nelietuviški vardai: N. Antonova, J. Katakinas, V. Tarasova, J. Smoriginas, V. Šiškinas. Lietuviška pavardė tėra tik V. Parutyte. Rusų atplūdis į baletu teatrą yra per daug akivaizdus. Ir tai nėra svečiai gastrolieriai, jie visi etatiniai respublikos artistai.

— Vilniuje paminėtos Lietuvos televizijos 25-osios metinės. Televizija Lietuvoje pradėjo veikti tik 1957 balandžio 30.

— Paminėta žurnalo Pergalės 40 metų sukaktis. Žurnalas pradėtas leisti 1942 Maskvoje. Dabar Pergalė yra Lietuvos rašytojų sąjungos organas. Spausdinama daug literatūros kūrinių, kritikos raštų, recenzijų. Nevengia ir propagandinių L. Brežnevo ir kitų komunistų kalbų. Žurnalas turis 300,000 skaitytojų.

— Kauno M. K. Čiurlionio dailės muziejuje surengtoje tautosos dailės parodoje buvo rodomi XIII-XX amžių porcelano dirbiniai. Klaipėdos Žemaitijos parodų paviljone surengtoje liaudies meno parodoje buvo rodoma per 500 liaudies meno kūrinių.

— Į tarptautinį estradinės dainos festivalį "Aukšinis Orfėjus" Bulgarijoje pasiūsta "Trimito" dainininkė Janina Miščiukaitė. Jaltoje įvykusiame socialistinių šalių dainininkų festivalyje ji yra laimėjusi pirmąją premiją.

— Viena ryškiausių lietuviškos tematikos grafičių yra dail. Aldona Skirutytė. Pavergtos tėvynės žmonės nuoširdžiai žavisi jos žymiųjų estampų ciklais: "Prie marių" (1961), "Mano tėvynė dainose ir legendose" (1963-64), "Gintarelio kraštas" (1965), "Mano gimtinė" (1962), "Lietuva" (1965), "Mano ežerėliai" (1967), "Lietuva — taikos sesė". Tarptautinėse parodose Jugoslavijoje ir Italijoje A. Skirutytė yra laimėjusi premijų ir aukso medalių. Už propagandinį kūrinių "Lietuvos poetai ir revoliucija" (1969) jai paskirta valstybinė Lietuvos premija. Dailininkės 50-ies metų amžiaus sukakties proga jos kūryba plačiau apžvelgiama tenyškųjų spaudoje.

— Šį pavasarį iš spaudos išėjo Aleksandro Vanago vertinga moksline knyga "Mūsų vardai ir pavardės" (108 psl., 8000 egz.). Veikale duodama lietuvių antropomimijos istorija, aptariama asmenvardžių kilmė ir raida.

— Politinių plakatų konkurse pirmoji premija paskirta dail. G. Gesevičiui, dvi antrosios — S. Balčiūnui ir G. Gesevičiui, dvi trečiosios — M. Znamerovskui, Jurginui ir Artūnui Žiliams. Eismo apsaugos antrąsias premijas laimėjo P. Klinavičius ir C. Laurušas, trečiąsias — V. Linsinas ir V. Kaušinis. Politinio atviruko premijas laimėjo J. Zovė, E. Valiūtė, G. Aleksandravičienė, G. Gesevičius ir A. Žilyš.

— Balandžio 23 Lietuvos architektų sąjungoje buvo įdomus posėdis. Jame Leningrado architektai skaidrėse ir braižiniuose pateikė naujojo Šnieckogrado miesto statybos projektus. Lietuviai architektai G. Girčys, G. Baravykas, B. Krūminis, V. Čekanauskas, A. Ruseika, L. Vaitys, V. Bytautas ir J. Vaskevičius, nors projektą ir vertino teigiamai (gal iš mandagumo "vyresniajam broliui"), bet išdrįso ir atvirai pakritikuoti: projektas esą būdingas dideliems miestams, bet nesuderintais su Ignalinos gamtine aplinka.

— Kompozitorių namuose įvykusioje naujų muzikos kūrinių perklausoje buvo susipažinta su komp. O. Balakausko dviem kamerinim simfonijom: "Muzika" ir "Raštai". Grojo Komp. sąjungos kamerinis ansamblis.

— A. Vienuolio sukaktis iškilmingai paminėta ir Gruzijos Mokslų Akademijoje. Jaunystėje A. Vienuolis gyveno Užkaukazėje, turėjo ten draugų, net gruzinų legendas panaudojo savo kūrinių siužetams. Minėjime kalbėjo A. Vienuolį pažinoję rašytojai.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas. 357 Larkfield Road., East Northport, N.Y. 11731. Tel. 516 368-3740. Namų telefonas vakarais tik išimtiniais atvejais 516 757-2671. New Yorko ofisas Lito patalpose: 86-01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 212 441-2811.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių parduotuvė. Gėlės įvairiom progom. 846-5454. 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344-5172. Paruošiamas garbingos laidotuves. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoji vietoje — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847-4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SUNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventems, vestuvėms bei pokyliams tarsi, Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

LIETUVIŲ RADIOJ VALANDA WORCESTER, MA. — WICN 90.5 FM. Trečiadieniais 8:30-9:30 v.v., šeštadieniais 5-6 v.v. Inž. Ed. V. Mellus Jr., vedėjas, 23 Shirley Rd., Shrewsbury, MA. 01545. Tel. 617 852-3665.

ROMAS PETAUSKAS, akcijų brokeris, dirba su Verilli, Altschuler Schwartz, Inc. N.Y. Registruotas pirkti ir parduoti akcijas, bonus, options fondus, commodities, auksą, atidaryti IRA planus. Susinteresuoti skambinkite 212 644-5580 arba nemokamai iš visur tel. 800-223-1512.

NEW JERSEY, NEW YORK — "Lietuvos Atsiminimai", šeštad. WEVD 8-9 val. vak. 97.9 FM. Taip pat "Music of Lithuania", trečiad., 6:05-7:00 val. vak., iš WSOU, 89.5 FM. Dr. J. J. Stukas, Dir. adresas: 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Telef. (201) 753-5636.

NEW YORK — NEW JERSEY — Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212 229-9134.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE SV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino

MEMORIALS

66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS
Phones: 326-1282 326-3150

TAI MŪSU VIENINTELE VIETA —
— GAUSI PARODŲ SALE

KVECAS
JONAS
1933 + 1976

NAUJAS DANTŲ GYDymo CENTRAS

Dr. Donatas Aleksandravičius,
Vedėjas
VISA MASTERCHARGE
METRO DENTAL SERVICE, P.C.

116-06 Myrtle Avenue
Richmond Hill, N.Y. 11418

Prieinamos kainos, modernūs įrenginiai, patogus privaziavimas Jamaica ir Myrtle Ave. autobusais, atidarytas kasdien vakarais ir šeštadieniais.

SKAMBINTI: (212) 441-0909

Susitarti dėl laiko ir patikrinti kainas

VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

1982
KELIONĖS Į LIETUVĄ

PRAŠYKITE DAUGIAU
INFORMACIJŲ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS
JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL.: (212) 769-3300

UŽ TYRĄ GYVENIMĄ UŽ DORĄ TAUTĄ

(atkelta iš 1 psl.)

bendrabučius. Kvieskimės tyrąjį, blaivųjį savo Globėją, kad mus lydėtų darbo metu ir laisvalaikiu, o vykime šalin alkoholi, klasingąjį sąvadautoją! Kaip elgtumės šventojo Globėjo akyse, taip ir visada dera mums elgtis!

Mielasis jaunimas anksti nepradedate rengtis jo laukiančioms šeimos pareigoms. Tikintis jaunuolis ar jaunuolė draugaus ir tuoksis tik su tokiu žmogumi, kuriam artimi tie patys įsitikinimai, senolių papročiai, gyvenimo tikslai. Jų draugystė žymės nesutepta meilė, prie altoriaus bus einama su nenuviltusiom rūtom. Šeimose tejsigyvena dvasingas bendravimas, maldos dvasia, nesavanaudiškumas. Vaikučiai iš pat mažų

mės tebūna mokomi savitvardos, darbštumo drovumo. Viskas tebūna sutaurinta meilės ir atsakomybės jausmo, viskas tebūna nušviesta gerumo. Eikime šv. Kazimiero pamintais takais, kad būtų doroviškai stipri tauta, sveika visuomenė.

Šventasis Karalaitis Kazimieras, mūsų Tėvynės globėjas, vesk mus, jos vaikus, tyrais Dievo ir žmonių meilės keliais! Amen.

LIETUVOS VYSKUPAI IR
VYSKUPIJŲ VALDYTOJAI
1981 gruodžio 31

Kauno arkivyskupijos ir Vilkauskių vyskupijos D. Gerb. Kunigai malonės šį laišką perskaityti vietoj visų sakomų pamokslų 1982 sausio 17 ir kovo 7 KURIJA

Clevelando Grandinėle gegužės 2 C.C.C. salėje šoka, dainuoja ir vaidina. Viduryje — ansamblio vadovas Liudas Sagys. Nuotr. V. Bacevičius

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 Highland Blvd. Editorial Office (212) 827-1352
Brooklyn, N. Y., 11207 Business Office (212) 827-1351

Publication No. USPS 148-360

Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year — \$15.00. Single Copy 30 cents

POSTMASTER: Send Change of Address Notice to: 341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

Eina nuo 1915 m., 1951 m. sujungė AMERIKA, LDS organa DARBININKA ir LIET. ŽINIAS • Pre-
numerata metam \$1.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuozūra •
Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Už skelbimų turinį
ir kalbą redakcija neatsako.

ISSN 0011-6637

Redaguoja REDAKCINE KOMISIJA

Liepos 4-oji

Liepos 4-oji yra ne tik Jungtinių Amerikos Valstybių Laisvės ir Nepriklausomybės diena, bet kartu tai yra viso pasaulio šventė, nes Amerika vadovauja tam laisvajam pasauliui, palaiko demokratines idėjas, organizuoja pasipriešinimą prieš smurtą. Amerikos Laisvės statula virto visų pavergtųjų laisvės troškimo simboliu. Sovietų Sąjungos politiniai kaliniai tą liepos 4 prisimins ir Amerikos Laisvės statulą ir šį didįjį kraštą ir linkės jam, kad jis ir toliau sėkmingai vadovautų šioje kovoje dėl žmogaus teisių, už pavergtųjų tautų išlaisvinimą.

Laisvę ir demokratiją padėjusi savo pagrindan, Amerika išaugo į pasaulinę galybę. Čia žmogui nereikia naktimis bijoti, kad ateis kokie čekistai, ieškos religinės literatūros. Čia žmogus gyvena laisvai, keliauja, kur jis nori, skaito, ką nori. Viešai išpažįsta savo religiją. Nori, vaikai stoja į vienuolynus, eina į kunigų seminarias, dėl to tėvų iš darbo neišvaro kaip okupuotoje Lietuvoje.

Amerika savo turtų ir laisvės negaili. Kiek ji sušelpė atsilikusių tautų. Po I-ojo pasaulinio karo tokią paramą gavo ir Lietuvos respublika. Amerika, priešingai Sovietų Sąjungai, nenori svetimų kraštų, svetimų žemių, svetimų turtų. Nenori nieko pasiglemžti. Priešingai, ji nori pavergtas tautas kaip tik išlaisvinti, kad jos galėtų laisvai apsispręsti savo valdomosi forma.

Laikai yra sunkūs ir rizikingi. Išaugusi Sovietų Sąjunga visada grasė ir tebegraso Amerikai. Ten milijonai vergų dirba, kad išlaikytų militarinę galybę, bet vergiją primestų kitiems. Reikia didelio apdirimo, kad galėtum išvairuoti politinį gyvenimą, kad pavergtus kraštus pamažu artintum prie išlaisvinimo.

Nenorėdama, kad pavergtieji uždustų, Amerika suorganizavo informacinę bei radijo tarnybą. Kalba Amerikos Balsas, Laisvosios Europos radijas, Laisvės radijas. Taip išlaiko jų varietiškas nuotaikas, taip gina žmones nuo sovietinio melo. Kas būtų, jei nebūtų šių radijo tarnybų. Sovietai savo žmones maityntų klaidinga informacija ir taip žlugdytų žmonių viltis.

Amerika turi būti galingiausia valstybė pasaulyje, nes tik tada nebus pavergimo grėsmės. Ji turi apsiginkluoti kuo moderniausia, geriausiais ginklais. Anksčiau tas ginklavimas nebuvo toks spartus, kaip dabar. Vyriausybė tiesiog liguistai nori atsigrębti ir apsiginkluoti, tad suprantama, kad tai nepatinka sovietams. Jie šaukia prieš Ameriką, visokiais būdais trukdo jai. Amerika turi drąsiai susitarkyti ir savo viduje, pašalinti tas negeroves, kurios jai dabar trukdo būti dar didesnei bei galingesnei.

Gyvendami šiame krašte, jauskime pareigą remti šio krašto valdžios pastangas apsiginkluoti, stiprinti vadovavimą, stiprinti kovą su pavergėjais už tautų išlaisvinimą.

Jeigu šiandien nebūtų Amerikos, vargiai kas Sovietų grobuoniškumą sulaikytų. Vėl naujos tautos būtų pavergiamos.

Tegyvuojia demokratiškiausia šalis pasaulyje — Jungtinės Amerikos Valstybės! Jos nepriklausomybės diena — Liepos 4-oji tegu įkvepia visus dirbti ir trūsti, kad šis kraštas būtų dar turtingesnis, dar stipresnis ir visada vadovautų kovai prieš tautų pavergėjus, prieš žmogaus pavergėjus.

Svarstybose dr. J. Girnius, prof. D. Krivickas, Vyt. Meškauskas

Chicagoje, Jaunimo Centro didžiojoje salėje, rugsėjo 19 įvykis svarstybos-diskusijos apie degančius dabarties išeivijos uždavinius ryšium su Lietuvos laisvinimu ir lietuviybės išlaikymu išeivijoje. Pakviesti su savo pasiūlymais dalyvauti dr. Juozas Girnius, prof. Domas Krivickas ir laikraštininkas Vytautas Meškauskas. Bus svarstomi pagrindiniai dabarties mūsų lietuviškos politikos klausimai, jaunimo problemos, lietuviybės ugdymas išeivijoje, ryšiai ir bendradarbiavimas su okupuotos Lietuvos žmonėmis, ieškojimas laisvės kovoms talkos tarp kitų etninių grupių ir valdžios įstaigose. Šias svarstybos-diskusijas organizuoja Amerikos Lietuvių Tarybos Visuomeninė komisija, kuriai vadovauja dr. Leonas Kriaučeliūnas. Moderatoriumi pakviestas inž. Jonas Jurkūnas.

Antikomunistinės lygos konferencija

Tarptautinė antikomunistinės lygos konferencija įvyks 1982 spalio mėnesį Japonijoje, šūkiu: "Globalinė strategija saugant žmogaus laisvę". Į šią lygą yra įsijungusių ir lietuvių organizacijų.

Remia Dariaus-Girėno pašto ženklų išleidimą

Kongresmanas Edward J. Derwinski laišku ALTo pirm. dr. K. Sidlauskui pranešė, kad jis su keleta kitų kongreso narių pasirašė raštą, skatinantį, kad būtų išleistas pašto ženklas pagerbiant, prieš 50 m. įvykusį Dariaus-Girėno skridimą iš JAV į Lietuvą. Dr. Sidlauskas išsiuntė padėkos laiška tam lietuviškiems reikalams palankiam kongresmanui. Dr. K. Sidlauskas kreipėsi ir į Kongreso komiteto Pabaltijo reikalams pirmininkus Brian J. Donnelly bei Charles F. Dougherty, prašydamas paremti Dariaus-Girėno ženklo išleidimą.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA INFORMUOJA

Percy pranešė dr. K. Sidlauskui, kad jis Jurgutienės reikalui pakartotinai kreipėsi į sovietų atstovybę Washingtone. JAV prezidento specialus pavaduotojas Jack Burgess pranešė, kad prezidentas Reagan painformavo, jog tuo reikalu viceprezidentas Bush kalbėjosi su prezidentu Reagan, būdami nusi-statę daryti viską, kas galima, kad reikalas būtų teigiamai išspręstas. Valstybės departamentu Santykių su Sovietų Sąjunga skyriaus tarnautoja Ann E. Darbyshire pranešė dr. K. Sidlauskui, kad JAV įstaigos tuo susirūpinusios: Jurgutienės ir jos dukters vardai įtraukti į sąrašus asmenų, dėl kurių JAV vyriausybė darys spaudimą, kad būtų jiems duotos vizos išvykti pas persikurtus šeimos narius.

Klaidinantis straipsnis

Dienraštis "Christian Science Monitor" išspausdino Pat M. Holt straipsnį, keliantį mintį, kad, jeigu ir neteisėtai kuris kraštas būtų užgrobtas, tai, pralinkus eilei metų, reikia tokį užėmimą pripažinti ir įteisinti. Kun. J. Prunskis pasiuntė tam dienraščiui laiška, protestuojantį prieš tokių klaidingų minčių skelbimą. Pagal tą straipsnį iš-eitų, kad po kai kurio laiko turėtų būti Maskvai pripažintas ir Afganistanas, ir Lietuva. Toks straipsnis tai nepa-symas tautų teisių ir pasitar-navimas agresoriams, kolonialinė imperijos plėtojams, kas turi būti griežtai atmesta.

Paskaitininkai trėmimų minėjimuose

Baisių birželio trėmimų minėjime Cicerioje pagrindinę kalbą pasakė buvęs ALTo pirm. inž. A. Rudis, o Chicagoje — ALTo informacijų vedėjas kun. J. Prunskis. Jis taip pat ta tema kalbėjo Liet. istorijos draugijos susirinkime ir rodė skaidres iš Sibiro.

Besirūpinant M. Jurgutiene

Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas Dr. Kazys Sidlauskas kreipėsi į įvairias JAV įstaigas ir įtakingus asmenis, prašydamas paveikti, kad M. Jurgutienei ir jos dukteriai Dainai būtų leista iš Lietuvos atvykti pas vyrą ir tėvą į JAV. Atsiliepdamas į tai, sen. Ch.

Accounts of Atrocities". Tai N. Gražulienės į anglų kalbą iš-versta anksčiau pasirodžiusi knyga "Lietuva bolševikų okupacijoje". Knyga turi 291 psl. Joje gausu liudijimų apie bolševikų terorą ir žiaurumus Lietuvoje. Duodamas ilgas sąrašas Lietuvoje bolševikų nužudytų žmonių. Knygos aplanką sukūrė dail. J. Tričys. Išleido Jūros šaulių kuopa Klaipėda. Kaina 8 dol.

Domėjosi Sibiro tremtinių skaidrėmis

ALTo paruoštos Sibiro lietuvių skaidrės buvo rodomos Det-
roite, Miami, Chicagoje, Racine, Cicerioje. Visur jos buvo sutiktos su dideliu susidomėjimu.

Leidiniai pasitaravo gynybai

Chicagoje vyksta Liudo Kairio byla, kur, kaip L. Kairys pažymėjo, yra panaudojami KGB falsifikuoti dokumentai, kaltinant jį bendradarbiavus su naciais. Kairio gynybos advokatai nukopijavo kiekvieną puslapį ALTo išleistų knygučių "Lithuania" ir "Lithuania's Jews and the Holocaust", parašytų kun. J. Prunskio. Tos kopijos įjungtos į bylą, įteikiant ir Specialios investigacijų įstaigos advokatams.

Siūlo tarnybą Washingtone

Jungtinis pabaltiečių komitetas Washingtone ieško naujo ryšių direktoriaus, kuris palaiko ryšius su JAV kongreso nariais, įvairiomis valdžios įstaigomis, spauda ir visuomene, juos lankydamas, dalyvaudamas posėdžiuose, susirašinėdamas. Kandidatas turi būti JAV pilietis, lietuvių, latvių ar estų kilmės žmogus, bent 21 m. amžiaus, gerai mokėti anglų kalbą, su akademiniu išsilavinimu politiniuose moksluose, tarptautiniuose santykiuose, pažįstąs Europos gyvenimą. Pageidautinas patyrimas ryšių tarnyboje ar teisių studijos, bet nebūtinai mokslo laipsnis. Reikia turėti savo automobilį. Sutartis pasirašoma bent vieneriems metams. Atlyginimas \$17,000 metams bei kelionių priedai. Kreiptis adresu: Chairman Joint Baltic American National Committee, Box 432, Rockville, Maryland 20850. Čia galima gauti ir smulkesnių informacijų.

Anglų kalba apie terorą Lietuvoje

Išėjo iš spaudos naujas leidinys, kun. J. Prunskio paruošta knyga: "Lithuania under Soviet Occupation. Eyewitness

Clevelando ateitininkų šeimos šventėje gegužės 2 duoda įžodį. Įžodį priima kun. G. Kijauskas, SJ. Nuotr. V. Bacevičiaus

LOS ANGELES — HELSINKIS

JUOZAS KOJELIS

Lietuviški nuotykių keliaujant

Noras grįžti į gimtąjį kraštą yra toks pat natūralus jausmas, kaip valgyti ir gerti. Jei jau grįžti negalima, tai bent aplankyti. Tremtiniai, pabėgėliai, savanoriškai ar prievartiniai išeiviai savo jausmais nuolat grįžta į gimtuosius kraštus ir nuolat žvalgosi progų į juos nukeliauti. Reikalai susiklopiuoja, kai iš tavo gimtinės kas nors padaro kalėjimą. Kiekvienam individualiai tenka apsispręsti keliauti ten, ar ne. Pasiuokojamai elgia-si tie, kurie keliauja, nuveždami saviškiams paguodos ir vilties, tačiau nebartiniai ir tie, kuriems sąžinė kitaip diktuoja. Šio reportažo autorius pasirinko trečią kelią — nukeliauti į Lietuvos kaimynystę ir ten pabūti.

Armėnai vyksta į Sovietų Sąjungą

Suomių oro linijos, Finnair, lėktuvai iš Los Angeles į Helsinkį skrenda vieną kartą savaitėje, ir tik vasaros metu. Los Angeles aerodrome Finnair bilietų kasa apgulta blondinų ar šviesiai šatėnų suomių. Tačiau keleivių tarpe gan didelis būrys tamsesnės odos žmonių. Jie savo tarpe kalbasi nesuprantama kal-

ba. Pagaliau atpažįstu, kas jie. Tai armėnai. Ir atpažinau iš vieno jų pavartoto žodžio — "šun". Žinojau, kad armėniškai tai reiškia šunį. Mano spėjimas pasitvirtino skrendant lėktuvu, kai šalia manęs ir žmonos atsisėdė dvi armėnės. Pasirodo, kad armėnų ekskursija skrenda į rusų okupuotos Armėnijos sostinę Erevan (jos ištare "Jerevan"). Buvo labai įdomu sužinoti, kokiomis sąlygomis rusai įleidžia užsienio armėnus aplankyti savąjį kraštą. Pasirodo, armėnams duodamos lengvesnės sąlygos negu lietuviams. Jiems nebūtinai gyventi viešbutyje, nors už viešbutį ir maistą turi iš anksto sumokėti. Turistams Armėnijoje leidžiama išbūti 18 dienų. Be leidimo iš Erevano iškelti negalima.

Armėnės parodė savo kelionė-lapį, kur surašytas kelionės maršrutas ir kainos: bilietas į abi puses — 600 dol., viešbutis Erevane — 800 dol., kitos išlaidos (nakvynė Maskvoje ir Leningrade ir kt.) — 400 dol. Armėnės papasakojo, kad niekas iš turistų niekad viešbutyje negyventi ir nevalgo. Visi turi giminių ir pas juos apsistoja, tačiau

Inturistas už viešbutį ir maistą dienai ima po 45 dolerius.

Labai charakteringa, kad armėnės, nors ir neturėjo gero žodžio rusams, dar stipresnę neapykantą reiškė turkamams, kurie I pasaulinio karo metu išžudė daugiau kaip milijoną armėnų. Keršdami už tai, armėnų teroristai visame pasaulyje šiuo metu bando paimti turkų lėktuvus, šauda diplomatus, užiminėja turkų pasiuntinybes ir konsulatus. Įdomiu sutapimu, po trijų dienų mums atvykus į Prancūziją, trys armėnų teroristai buvo užėmę turkų konsulatą Paryžiuje.

Suomijos neutralumas

Helsinkio aerodrome atsiveikino su maloniomis armėnėmis ir pasukome į muitinę. Praėjė pro pasų kontrolę, atsidūrėme muitinės salėje. Iš čia pro muitų kontrolę turi eiti tik tie, kurie turi deklaruojamų prekių; kurie neturi, niekas jų netikrina, ir jie laisvai išeina į miestą. Lygiai ta pati procedūra pasikartojo, atvykus į Paryžių. Tada prisiminiau papasakotus Los Angeles lietuvių įspūdžius iš praėjusios vasaros kelionės į Vilnių. Jie ten buvo smulkiai krečiami, iš jų atimami menkučiai gintaro suvenyrai, paveikslai. Kai kurie buvo nuogai išrengti. Tokio žmogaus paniekimo neteko niekur patirti, nors gan daug pasaulio kraštų teko aplankyti. Prieš pusantrų metų teko peržengti raudonosios Kinijos sieną. Kontrolieriai nesido-

mėjo rankose nešamais anglų kalba laikraščiais, nei lagamino netikrino, nekaltant jau apie asmenišką kratą. Tik rusiškas komunistas gali tokiu brutalumu sutikti užsienio svečius, kuriuos beveik lakštingalos balsu vilioja atvykti.

Nors rugsėjo galas ir Suomija daug šiauriau nuo Lietuvos, tačiau rudeninis dangus ir dailūs beržynėliai gyvai priminė prieš daugelį metų paliktą tėvynę. Tikro beržyno nebuvau matęs 30 su viršum metų. Pirmuosius beržų miškelius jau matėme važiuodami iš aerodromo į miestą, o jų lygius ir baltus kamienus teko paglostyti prie Sibeliiaus paminklo.

Rytojaus dieną iš viešbučio su turistiniu autobusu išvykome

apžiūrėti Helsinkio miesto. Gidė, jauna simpatiška suomė, aiškino anglų ir vokiečių kalbomis. Pusdienį važinėjome po Helsinkį, sustodami prie įdomesnių vietų. Jau iš gidės kalbos buvo galima pajauti, kaip sunkiai ši kraštą slėgia prievartinio "neutralumo" našta. Pvz., sustojus prie antrojo pokarinio Suomijos prezidento Paasikivi paminklo, gidė pasakė:

— Čia prezidento Paasikivi paminklas. Jis su dabartiniu prezidentu Kekkonen nustatė Suomijos neutralumo politiką, kurios suomiai ir dabar sąžiningai laikosi. O ten toliau matomas feldmaršalo Mannerheimo paminklas.

— Ar dėl to "neutralumo" nieko daugiau apie feldmaršalą

Mannerheimą nenorite sakyti? — paklausiau.

— Vėliau grįšime arčiau prie paminklo, ir aš daugiau pasakysiu.

— Ar ir apie jo rolę II pasaulinio karo metu? — vėl paklausiau.

— Taip, — atsakė gidė. Bet, kai grįžome prie paminklo, gidės paaiškinimas apie Mannerheimą buvo labai "neutralus".

Toliau sustojome prie Helsinkio universiteto. Gidė papasakojė jo istoriją, dėstomas mokslo disciplinas, studentus, kalbėjo apie netoli stovinčią katedrą. Didžiulės cementuotos universiteto aikštės viduryje matėsi paminklas.

— Ten caro Aleksandro II paminklas, — kalbėjo gidė. — Jis buvo geras Suomijai. Reikšdami dėkingumą, suomiai jam tą paminklą pastatė.

Taip jai kalbant, aš purčiau galvą. Gidė tai pastebėjo, nusi-juokė ir vėl tęsė savo kalbą.

— Nebuvo gero caro Lietuvai; nemanau, kad galėjo būti geras caras ir Suomijai, — įsiterpiau aš.

Gidė nieko neatsakė, tik vėliau privačiai paprašė komentarų. Daugiau išsikalbėjome. Ji pripažino, kad "neutralumas" ir jai yra uždejęs varžtus.

Prie Helsinkio universiteto Elena Kojelienė lietsargiu gina-si nuo lietaus.

(Bus daugiau)

LITUANISTINĖS MOKYKLOS SKYRIUS

VILNELĖ

Redaguoja Nijolė Ulėnienė, 16 Lucille Lane, Dix Hills, N.Y. 11746

ATSIŠVEIKINIMAS SU MOKYKLA

Sudiev, mokykla...

Štai jau baigiasi mano paskutiniai metai Maironio lituanistinėje mokykloje. Vienuolika metų, praleistų mokykloje, yra ilgas laiko tarpas, ir aš turėsiu daug prisiminimų, geresnių ir blogesnių.

Maironio mokykla buvo kaip antri namai. Kiekvieną seštadienį anksti rytą vykome į mokyklą, mokėmės lietuvių kalbos, Lietuvos istorijos, geografijos, literatūros, repetavome vaidinimus, šokome tautinius šokius, dainavome ir išdykavome. O dabar jau viskas baigiasi. Tie vienuolika metų praėjo greitai, kaip sapnas.

Per tuos metus aš susidraugavau su daugeliu mokinių. Tas draugystės labai vertinu ir ateityje noriu tęsti bei gerinti.

Dabar aš noriu padėkoti savo mokytojams ir mokytojoms, kurie nuo pat darželio mane mokė ir man padėjo.

Suprantu, kad jie norėjo man pagelbėti susipažinti su lietuvių kalba, tikyba, Lietuvos kraštu ir lietuviškais dalykais. Nors aš tų dalykų nesu asmeniškai mačius ar pergyvenus, bet jie man yra brangūs. Vinco Kudirkos žodžiais tariant:

Iš praeities tavo sūnūs
Te stiprybę semia.

Nina Jankauskaitė, 10 sk.

Pagaliau...

Man šiais metais lituanistinėje mokykloje buvo įdomu. Visi buvome vyresni ir žinojome, kad tai mums paskutinė proga gauti formalų lituanistinį išsimokslinimą. Aš esu dėkinga savo mokytojams, kurie aukojo savo laiką ir darbą, kad suteiktų man daugiau žinių.

Visiems naujiems mokiniams aš patariu gerai klausytis, ką mokytojai sako. Tai yra svarbu lietuviybės išlaikymui, nors jūs gal to pilnai nepajusite, kol nebūsute didesni.

Ateinančių metų dešimto skyriaus mokiniams linkiu daug laimės paskutiniuose mokslo metuose.

Laura Šatinskaitė, 10 sk.

RAŠO ANTRAS SKYRIUS

Mano Velykų atostogos

Prieš Velykas buvo didelė sniego pūga. Tai mūsų atostogos prasidėjo anksti. Aš su Andriumi kasiau sniegą. Pastatėme du sniego senius. Pas močiutę marginome margučius. Šeštadienį visa šeima nuvažiavome pas tetą Daliją. Velykų rytą labai anksti atsikėlėme važiuoti į bažnyčią. Aš dalyvavau procesijoje. Pusryčius valgėme pas tetą. Vėliau važiavome pas senelius. Jie gyvena Connecticut. Ten buvo labai smagu. Aš žaidžiau futbolą su Jonu, Paulium ir Andriumi.

Aleksas Lileika

Mano Velykos buvo geros. Šeštadienį mes dažėme margučius visokiomis spalvomis ir visokiais raštais. Sekmadienį atsikėlėme labai anksti. Važiavome į bažnyčią, į Prisikėlimą. Aš dalyvavau procesijoje, apsirėngusi tautiniais drabužiais. Po iškilmingų mišių važiavome į svečius. Ten valgėme pusryčius su tradiciniais margučiais. Buvo labai smagu ir linksma. Net nepajutome, kaip greitai atėjo vakaras ir mums reikėjo važiuoti namo.

Daina Kernauskaitė

- o -

Man patinka Velykos. Per Velykas mes važiuojame visur. Šiais metais aplankėme daug giminių. Pirmiausia važiavome į Prisikėlimo mišias. Paskui — į Hartfordą, į Igoninę. Ten aplankėme močiutę. Po to — į New Haveną. Ten valgėme pietus. Mes ten kieme radome daug margučių. Tada važiavome pas tetą, kuri gyvena Manhatane. Vėlai vakare grįžome namo.

Vydas Marijošius

RAŠO PENKTAS SKYRIUS

Mano krikštynos

Aš buvau pakrikštytas 1972 metais gegužės mėn. 6 d. Californijoje. Kunigo pavardė buvo Manelis. Krikšto mama buvo R. Laurinaitienė, o krikšto tėvas — A. Jazbutis. Mano tėvelis nufilmavo, kaip mane krikštijo. Man patinka matyti, koks aš buvau mažiukas ir kaip kunigas mane krikštijo.

Andrius Ilgūnas

RAŠO ŠEŠTAS SKYRIUS

Gėlės

Pavasaris jau atėjo
Ir atsinešė daug gėlių.
Žiemos šaltumas jau išėjo
Ir pražydėjo kvapu gėlių.
Tulpės jau išdygo
Ir atidarė gražius žiedus.
Lelijos jau pražydo,
Ir bitės skrajoja apie jų žiedus.

Viktoras Liogys

- o -

Gėlės yra gražios,
Gėlės yra ramios.
Man patinka gėlės,
Nes gražesnės negu lėlės.

Gėlės turi daug spalvų
Ir nedaro daug bėdų.
Kai neturiu daug darbų,
Žiūriu į tas gėles.

Sigita Penikaitė

- o -

Pavasarij gėlės žydi. Yra tulpės, rožės, ramunės, našlaitės. Mėlyna lelija žydi irgi pavasarį, bet sėklas neša rudenį. Tulpės ir rožės yra gražios gėlės. Jei nori gražių gėlių, reikia pasodinti iš sėklų arba nupirkti daigelius. Reikia prižiūrėti, laistyti ir vabalus baidyti su purkštuvu. Tada pavasarį turėsi gražias gėles. Kartais, kai tulpės ir rožės žydi kieme, mama nuskina ir padaro gražų vazoną ant stalo.

Asta Šaulytė

- o -

Gėlės yra labai gražus augalas. Kai gėlės pradeda žydėti, prasideda pavasaris. Gėlės yra pavasarinės ir vasarinės. Vienos žydi tik vienerius metus ir išnyksta. Kitos išsilaiko ir per žiemą. Gėlių yra laukinių ir na-

minių. Laukinių gėlių niekas neprižiūri. Laukinė gėlė yra rugiagėlė. Iš gėlių bitės renka medų. Gėlės mes dovanojam savo mamytėm per specialias šventes, Motinos dieną ir gimtadienį. Mano mėgstamiausia gėlė yra ramunė. Jų yra daug įvairių spalvų. Gėlės yra labai gražios ir padeda dekoruoti vietas.

Tomas Ratas

Lietuvaitė

Lietuvaitė aš maža.
Mano tėvynė — Lietuva.
Tenai gyvena mano tėveliai
Ir labai seniai seneliai.

Kristaliniai ežerai ten blizga,
Žaliuoja laukai ir pievos,
Baltijos jūra ten nerimsta
Išmetinėja gintarus ant smėlio.

Prašau, Dievuli mylimasis,
Padėk man sugrįžti į tėvynę,
Lietuvaitė visad būsiu.
Tik turiu bent kartelį
Aplankyti savo tėvynę.

Jūratė Bartytė

Mano višta

Vieną dieną mano mokytoja pasakė visiems, kad mes turėsime "embryology". Po kelių dienų ji atnešė inkubatorių, ir mes įdėjome kiaušinius į vidų. Kiekvieną dieną mes atidarydavome kiaušinius. Tada mes išplovėme "embryo" ir įdėjome į buteliukus, kur turėjo "formaldehide" viduj. Po dvidešimt vienos dienos vienas išėjo iš kiaušinio. Antras tik pradėjo daryti skylę. O trečias, kuris buvo mano, nerodė, kad kas nors viduj gyvena. Antrą dieną visi jau buvo išlindę iš savo kiaušinio. Nors tik buvo trys. Po trijų dienų mes juos išėmėme iš inkubatoriaus. Tada mes juos įdėjome į dėžę, ir jie pradėjo lesti ir gerti. Po dar trijų dienų mes juos atnešėme namo. Aš gavau tik vieną, bet jis buvo labai susirgęs, bet po to jis pasveiko. Aš jį pavadinau "Eggbert". Jis yra juodas ir turi geltoną užpakalį. Jis irgi turi baltą tasaką ant galvos. Man jis labai patinka. Jis dabar gyvena dėžėje. Kai jis tik atvažiuo pas mus, aš turėjau padaryti jam naminį inkubatorių. Aš paėmiau seną žuvų tanką ir ant jo viršaus padėjau daug lempų. Tada jis pasveiko. Ateityje aš noriu pastatyti jam namelį lauke. Aš irgi noriu, kad jis didelis užaugtų. Tai taip aš gavau vištą.

Darius Stankūnas

RAŠO SEPTINTAS SKYRIUS

Pavasaris

Diena šilta, gėlės šneka.
Upelis liūliuoja ir teka.
Medžiai ir krūmai žaliuoja.

Antras skyrius per šokių pamoką su mokytoju Raimundu Balsiu. Nuotr. Nijolės

Antro, ketvirto ir penkto skyriaus mokiniai prie mokyklos laiptų. Gale stovi mokytojai G. Stankūnienė, A. Lukoševičius ir A. Vaičaitienė. Nuotr. Nijolės

Jauna gegutė kukuoja.

Naktį medžiai ūžia gaudžia.
Šiltas oras sielą spaudžia,
Oi, kaip plaka mano širdis,
Nes atvyko pavasaris.

Rima Vaičaitytė

Giraitė

Praeitą savaitgalį aš su savo tėte važiavome į mūsų vasarnamį, kurį vadiname "Giraitė". Ten ne tik mes turim vasarnamį. Yra kitų žmonių lietuvių, kur irgi ten praleidžia vasaras, kaip mes. Mes turim ežerą, kurį visa Giraitė naudoja. Mes dar turim pirtį prie ežero kranto. Mes einam maudytis ežere, kur yra vėžliukų, varlių ir gyvačių. Prie namo yra dvi tinklinio aikštės. Man yra labai gražu Giraitėje, bet pasidaro nuobodu, kai nėra kitų vaikų.

Sigita Alksninytė

RAŠO HARTFORDO ŠVYTURIO MOKYKLA

Velykos, Velykos,
Ateina kiškėliai,
Žaliuoja pievelės
Žaliuoja miškėliai.

Margučiai dažyti,
Duona iškepta,
Stalai papuosti,
Velykų babka...

Velykos, Velykos
Jau skamba varpeliai.
Jau kelėsi Kristus,
Ir linksma širdėlei.

Šoksim, dainuosim,
Linksmi kikensim,
Visą dienele
Margučius ridensim!

Antanas Šerkšnas, 6 sk.

Laukiame Velykų,
Pavasario šventės.
Nedaug laiko liko,
Baigsis Kristaus kančios.

Po langais pražydo
Tulpės ir narcizai,
Džiaugsmas mums prašvito
Šį Velykų rytą.

Maironio mokyklos darželio mokiniai dainuoja ir šoka "Stypu, stypu". Nuotr. Nijolės

Priešpiečių metu malonu susitikti drauges ir pasikalbėti. Iš k. L. Šatinskaitė, A. Lukoševičiūtė, V. Ulėnaitė, A. Lukoševičiūtė, V. Penikaitė, V. Garbaskaitė. Nuotr. Nijolės

Velykų kiškutis

Mums atneš margučius,
Jo gražus krepšelis
Pradžiugins vaikučius.

Rimas Simonaitis, 6 sk.

Pasekmės

— Mamytė, tu jau turi keletą žilų plaukų.
— Taip, sūneli. Vaikų neklusnumas prazildina tėvus.
Sūnelis kiek pamąsto, o paskui taria:
— Dabar suprantu, kodėl senelė yra visiškai žila...

Panašumai

— Saulute, šis rašinys apie šunį yra žodis į žodį toks pat, kaip tavo sesutės. Prašau pasiaiškinti.
— O taip, panele mokytoja, abu rašiniai yra apie tą patį šunį.

Staigmena

Juozukas: — Aš įkritau į purvą.
Mama: — Ir dar su naujom kelnėm?
Juozukas: — Taip. Bet įkritau taip staigiai, kad nespėjau jų nusimauti.

Naujas broliukas

Staselis su tėvu eina į gimdymo namus pamatyti broliuko. Sanitarė atneša mažytį berniuką. Ant jo rankos kaba numerėlis.
— Žiūrėk, tėveli! — sušunka Staselis. — Jis visai naujas. Ir kainą dar tebekaba.

Nelaimė

Algiukas parėjo namo visas šlapias.
— Kur gi taip sušlapai? — nustebė mama.
— Užkliuvau už balutės, — paaiškino Algis.

Pavojai

Mokytoja aiškina vaikam apie pavojingumą bučiuoti šuniukus. Viena mergaitė atsistoja ir sako:
— Aš esu tikra, kad pavojinga. Mano senelė pabučiavo šuniuką, ir tas greit nugaišo.

Gerai darbai

Klasės auklėtoja klausia mokinius:
— Na, vaikai, pasakykite man, kokius gerus darbus jūs padarėte praėjusią savaitę?
— Aš padariau bent du, — tarė Tomukas.
— Kokius?
— Šeštadienį aš aplankiau tetą, ir ji tuo labai apsidžiaugė.
— O antrasis?
— Sekmadienį išvažiavau, ir tuo teta dar labiau apsidžiaugė.

Skirtumas

Kaziukas nuo mamos tualetinio staliuko pastvėrė pudros dėžutę. Pastebėjusi sesutė pudrą atėmė.
— Atiduok, — sušuko Kaziukas.
— Ne, — tvirtai pareiškė sesutė. — Tai moterim. Vyrai privalo praustis.

LOS ANGELES, CALIF.

PREL. J. KUČINGIO SUKAKTIS

1937 birželio 6 vysk. J. Staungaitis Telšiuose įšventino kunigū jauną diakoną Joną Kučingį (tada — Kučinską). Įstodamas Bažnyčios tarnybon, nei jis pats, nei jo konfratrai tikriausiai nepagalvojo, kad jo misija bus tolimuose Amerikos vakaruose kurti katalikybės ir lietuvių tvirtovę. Šio darbo pionierius prel. J. Maciejauskas neapsirikto numatęs jį savo įpėdiniu.

Birželio 6 prel. J. Kučingio, Šv. Kazimiero parapijos klebono, 45 metų kunigystės sukaktis buvo gražiai atžymėta. Prasižėję padėkos mišiomis parapijos bažnyčioje, kurias celebravo pats jubilias, koncelebruojant ju būvusiems mokiniams prof. kun. A. Rubšiai ir dr. kun. A. Olšauskui. Giedojimo parapijos choras, diriguojant ir vargonuojant komp. B. Budriūnui, talkinant A. Polikaičiui, o solo giesmėmis F. Korsakaitei ir S. Pautienienei.

Puikus pamokslas buvo prel. P. Celiešiaus. Jis kalbėjo apie vieną iš septynių Kristaus įsteigtų sakramentų — kunigystę, būtent, koks kunigystės supratimas buvo Kristaus mokinių. Charakteringas apaštalo Pavolo pasakymas, kai jis save vadina Jėzaus Kristaus tarnu. Viduriniams amžiais šis supratimas buvęs iškreiptas, kada vyskupai buvo kaip pasauliniai kunigaikščiai. Ir šiais laikais kartais klaidingai suprantama kunigystė. Kunigas, pašaukimą gavęs iš Dievo, jo pareiga tarnauti tikintiesiems.

Pamaldas baigus, sukuriamas pamaldas visiem gražiai padėkojo, o choras sugiedojo Ilgiausių metų! Pamaldose dalyvavo daug žmonių, nes tai buvo nedažnas įvykis. Vėliau salėje įvyko priėmimas. Kiekvienas apsilankęs galėjo asmeniškai pasveikinti savo kleboną. Visi buvo vaišinami šeiminių puikiai paruoštais užkandžiais ir vynu.

LITUANISTINĖS MOKYKLOS MOKSLO METŲ UŽBAIGIMAS

Los Angeles Šv. Kazimiero lituanistinė mokykla birželio 5 buvo paskutinis šių metų šeštadienis, bet visi rinkosi jau ne pamokom, kaip įprasta būdavo šeštadieniais, tik mokslo metų užbaigimui. Pakelus vėliavą mokyklos kieme, sugiedojus Lietuvos himną ir sukalbėjus maldą, visi nuėjo į bažnyčią padėkoti Dievui. Čia mišias aukojo kun. dr. V. Bartuška. Po to vėl visi sugrįžo į mokyklą, kurios klasėse mokytojai išdaliavo mokiniams išeito mokslo pažymėjimus.

Mokslo metų užbaigimas įvyko parapijos salėje. Mokyklos direktorius V. Pažiūra daugeliui mokinių, pasižymėjusių kurio nors srityje, įteikė pažymėjimus ir dovanas knygas. Tokiu būdu atžymėti buvo: I skyriaus — G. Dūda, V. Kiškytė ir A. Nelsas; II skyriaus — V. Sekas, V. Žemaitaitis ir V. Baltrušaitis; III skyriaus — Z. Markevičiūtė, P. Mošinskis, V. Giedraitis; IV skyriaus — T. Barauskaitė, A. Gedminas, L. Žemaitaitė, P. Mošinskis, L. Tompauskaitė; V skyriaus — A. Nelsaitė, V. Žemaitaitė, A. Petrušytė, V. Lešky; I grupės — A. Palubinskas ir K. Gorodeckas; II grupės — P. Jarašūnas, U. Mulokaitė; III grupės — A. Giedraitė, L. Vencus, B. Abelkytė, R. Jarašūnas; IV grupės — D. Trotmanaitė, R. Kulikauskaitė.

Šis mokslo metų užbaigimas buvo kartu ir mokyklos direktoriaus V. Pažiūros išleistuvės. Bendram darbui prisiminti jis visiem savo artimiesiems bendradarbiams (mokytojams) įteikė istoriko Vinco Liulevičiaus parašytą knygą "Lietuvių švietimas Vokietijoje".

Pakviestas tarti žodį prel. J. Kučingis, šios mokyklos steigėjas, pranešė, kad iš mokyklos direktoriaus pareigų dėl nesveikatos pasitraukia V. Pažiūra, bet mokyklai nuo naujų mokslo metų vadovauti stoja D. Polikaitienė.

Šiais metais mokyklos kursą baigė G. Palubinskaitė ir M. Tomkutė, kurias pasveikino ir jom pažymėjimus ir knygas įteikė gen. konsulas V. Čekanauskas. Baigusias mokyklą atsisveikino G. Radvenytė, o abiturienčių vardu kalbėjo G. Palubinskaitė. I. Medziukas sveikino LB Švietimo tarybos vadovą, prisimindamas prieš 25-erius metus savo darbą šioje mokykloje, įteikė lituanistiniam švietimui paremti Lietuvių kredito kooperatyvo paramą — 150 dol. čekį ir perskaitė gautą Švietimo tarybos pirm. J. Plačo padėkos raštą V. Pažiūrai, apgailestaudamas jo pasitraukimą. LB Vakarų apygardos vardu kalbėjo jos pirm. R. Dabšys, LB Los Angeles apylinkės — V. Gedgaudienė ir tėvų komiteto R. Vitkienė. V. Pažiūrai prisiminimui tėvai ir mokytojai įteikė albumą, o A. Pažiūrienė taip pat buvo apdovanota.

Baigiant kalbėjo pats V. Pažiūra, visiem padėkodamas. Prisimindamas savo jaunystę, sakė, kad su jaunimu dirbęs jau 50 metų. Pernai suorganizavęs lituanistinį fondą, kuris siekęs arti 2000 dol. Iš šio fondo šiais metais skiriama finansinė parama A. Kungiui ir G. Palubinskaitėi, vykstantiems į lituanistikos seminarą, L. Polikaičiui ir J. Buzėnui, važiuojantiems į tautinių šokių kursus. Pagaliau mokyklos choras, diriguojant A. Polikaičiui, padainavo porą nuotainių dainelių.

Mokslo metų užbaigimas

JAUNIMAS DIRBA WASHINGTONĖ

Jungtinis Baltų Komitetas (Joint Baltic American National Committee) vėl šią vasarą suteikė progą estų, latvių ir lietuvių tautybės studentui atvykti į Washingtoną aštuonioms savaitėms įsijungti į pabaltiečių reikalų politinę veiklą ir papildyti komiteto vykdomos darbus. Jungtinį Baltų Komitetą, sutrumpintai JBANC, sudaro visų trijų tautų atstovai — Maido Kari (estas), Gunars Meierovics (latvis) ir dr. Jonas Genys. Atidirbę JBANC būstinę, stipendininkai studentai praleis dvi savaites dirbdami su savo atitinkamomis tarybomis.

Šių metų išrinktos stipendininkės: Anita Kalniņš (latvė iš Wisconsin), Karin Raus (estė iš Virginia) ir Daiva Barškėytė iš Chicago. Tuojau prie darbo

RENKAMA MEDŽIAGA SPORTO ISTORIJAI

Pakartotinai, jau trečią kartą, kreipiamės į Vakarų Europoje, Kanadoje, JAV ir Pietų Amerikoje gyvenančius sportininkus, sporto veteranus, darbuotojus bei mėgėjus ir nuoširdžiai prašom siųsti medžiagą, kuri apimtų 1944-1980 sportinę veiklą ir organizaciją.

Pageidautina tikslų sporto vienetų metrika (įsteigimas, valdybų ar komitetų sudėtis, santykiai su visuomene, organizacijos, kitataučiai ir t.t.). Prašom siųsti nuotraukas (jos bus gražintos), kur matomi asmenys būtų išvardinti.

Šia proga pabrėžiam, kad vis dar laukiam sporto klubų veiklos aprašymų ir specialių straipsnių, kuriuos autoriai pažadėjo jau prieš keletą metų. Nė vienas iš jų nėra užmirštas. Didelė dalis sportinės veiklos Ka-

Los Angeles, Calif., Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokytojai su svečiais, birželio 5 užbaigę mokslo metus. Pirmoje eilėje iš k. Lietuvos gen. konsulas V. Čekanauskas, L.B. Švietimo Tarybos atstovas I. Medziukas, A. Pažiūrienė, vicedirektorė M. Sandanavičiūtė-Newsom, direktorius V. Pažiūra, D. Polikaitienė — naujoji direktorė, O. Razutienė, M. Naujokaitis. II-oje eilėje iš k. J. Sperauskas, A. Polikaitis, V. Gedgaudienė, D. Varnienė, A. Balsienė, A. Nelsienė, G. Plukienė, L. Jarašūnienė, A. Dūdienė, V. Polikaitytė, V. Radvenienė, L. Polikaitis, A. Kungys.

buvo tęsiamas besivaišinant tėvų komiteto paruoštais užkandžiais ir gėrimais.

Ig. M.

Dail. Iona Peterienė dalyvauja "Women Painters West" parodoje, Mount St. Mary's College, Fine Art Gallery (12001 Chalon Road, Los Angeles, Calif.) nuo birželio 13 iki liepos 10.

LKVS Ramovės Los Angeles skyrius 30 metų veiklos sukaktį švęs liepos 25. Tą dieną 10:30 val. ryto pamaldos. Po jų akademija ir pietūs.

Pranė Bajalienė nuo širdies smūgio mirė birželio 4. Po pamaldų Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioje velionė birželio 9 palaidota Forest Lawn kapinėse. Velionė buvo gimusi 1912 Vabalninko valsčiuje, Biržų apskrityje. Į Ameriką atvyko 1932 ir apsigyveno Bostone pas sesutę Veroniką Alesevičienę. Ji kartu su velionės sūnum D.S. Paļioniu rūpinosi ir laidotuviemis. Pranė Bajalienė buvo gerų darbų rėmėja, auklėjo lietuviškom organizacijom. Prieš dvejus metus buvo miręs jos vyras Vladas Bajalis. (J.G.)

jas pristatė Jaan Elias, komiteto visuomenės reikalų vedėjas. Jis išaiškino mums, kad mūsų tikslas šią vasarą gerai susipažinti su Baltų Komiteto reikalais ir suprasti, kaip komitetas veikia, norėdamas pasiekti savo tikslus, būtent iškelti Baltijos tautų išlaisvinimo svarbumą Amerikos valdžiai ir visuomenei. Komitetas palaiko ryšius su senatoriais, kongresmanais ir kitais valdžios pareigūnais, su kuriais mes turėsime progos susitikti.

Taip pat visom stipendininkėm bus gera proga susipažinti su kitų tautybių jaunimu, jų veikla ir organizacijomis, kuriose jie darniai ir sujungtomis jėgomis dirba, stengdamiesi pasiekti vieną tikslą.

Daivos Barškėytės algą ir išlaidas apmoka Amerikos Lietuvių Taryba.

Daiva Barškėytė

nadojo ir JAV jau tvarkoma, tačiau ypač stokojam medžiagos iš Rytų sporto apygardų buvusių ar esamų klubų. Su mažomis išimtimis itin skurdi patėtis ir su buvusią Vokietijoje veikla.

Medžiagą prašom siųsti kaip galima skubiau šiais adresais: Pranās Mickevičius, 4831 So. 23rd St., Milwaukee, Wis. 53221, USA; arba Sigitas Krašauskas, 32 Pasadena Gardens, Toronto, Ont. M6S 4R5, Canada.

Medžiaga bus panaudota ŠALFAS leidiniui "Išėjusių sporto istorija 1944-80".

Ir išleidimo laikas, ir knygos kokybė priklausys tik nuo mūsų visų glaudaus bendradarbiavimo.

Leidinio redakcija

Los Angelėje šiemet baigę aukštesnes mokyklas. Jie buvo pagerbti birželio 11 lietuvių parapijos salėje. Iš k. sėdi: Milda Tomkutė, Ginta Palubinskaitė, Rūta Vaišnytė, Aida Šiukštaitė, Renata Nelsaitė ir Rūta Reivydaite. Stovi — Liuda Novickaitė, Dalius Gedgaudas, Aleksas Raipšys, Andrius Kulikauskas, Darius Liseckas, Rita Čekanauskaitė. Nuotr. L. Kanto

VĖL NAUJI AIDAI

Aidų Nr. 3, kuris jau kelyje į skaitytojus, pirmiausia atiduoda pagarbą Lietuvių Bendruomenėi, švenčiančiai 30-metį. Įvadinis straipsnis — Vytauto Volerto "Pesimizmui dirvos nėra" — nors neilgas, bet kondensuotas, apžvelgia tai, kas padaryta, ir kas bus ateityje daroma. Trisdešimt metų įnašas ir išėjusių gyvenimą įspūdingas. Juo gali didžiulius bei džiaugtis ypač tie, kurie dirbo. O abejingieji ir net priešiški žūrėjusieji į JAV Lietuvių Bendruomenę turėtų pagaliau atverti akis. Be Lietuvių Bendruomenės, tikros visų lietuviškų organizacijų motinos, negalima įsivaizduoti išėjusių gyvenimo. Jos labai skiriamas ir Alfonso Nako apžvalginis straipsnis, apibūdinąs JAV LB suvažiavimą Detroito.

Viktoras Gidžiūnas, OFM, straipsniu "Marijos kultas Lietuvoje iki protestantizmo atoslūgio" nupiešia gražų vaizdą apie lietuvių prisirišimą prie Marijos nuo pat ankstyviausių krikščioniškos istorijos metų. Tai kruopšti ir gerai dokumentuota studija.

Vincas Maciūnas atėina su didele dovana Aidų skaitytojams — labai išsamiu straipsniu "Vaclovo Biržiškos įnašas lituanistikon". Tai paskaita, parengta IV-ajam Mokslo ir kūrybos simpoziumui Chicagoje praėjusių metų pabaigoje. Nuostabiai daug darbo įdėta į šį straipsnį, ir be jo niekas neišsivers, kurio nors atžvilgiu rašydamos apie Vaclovą Biržišką. Paskaita dėl savo ilgumo tik dalinai buvo perskaityta simpoziume.

Jaunesniosios kartos mokslininkė dr. Janina Rėklaitienė rašo apie "šiolaikines lietuvių kalbos reikšmę kalbotyroje". Reikšmė žymi ir mūsų tautai teikianti garbės, bet ne tokia, kokią mes anksčiau esame girdeję. Šiame straipsnyje mūsų kalba parodoma naujosios filologijos šviesoje.

Uolusis Šv. Rašto puoselėtojas Antanas Rubšys baigia savo ilgą straipsnį apie išėjimą iš Egipto, turėjusį lemiamos reikš-

mės ne tik žydams, bet visai krikščionijai. Tokį straipsnį gali parengti tik asmuo, visą amžių paskyręs Šv. Rašto tyrinėjimams. Bet įdomu tai, kad autorius bibliinius faktus sugeba pateikti patraukliai ir visiems suprantamai.

Poezijos 6 puslapiai yra iš okupuotos Lietuvos pogrindžio. Tai Vakaruose nežinomi poetai, paskelbę savo kūrybą pagrindiniame žurnale "Pastogėje" 1978 ir 1979 metais. Jie kitaip rašo negu išėjusieji. Be to, literatūros skyriui Jurgis Jankus duoda apsakymą "Tu, mirtie, ne tokia stipri", liečiantį našlų problemą.

Apžvalginėje dalyje V. Bagdanavičius rašo tema "Žmogus, laikas ir istorija Maceinos svarstyme". Alf. Nakas labai tiksliai apibūdina JAV Lietuvių Bendruomenės suvažiavimą Detroito. Birutė Ciplijauskaitė prisimena dr. Domą ir Sofiją Jasaičius, ne per seniausiai iškeliavusius į aną pasaulį. Saulius Pašilis komentuoja "Literatūroje ir Mene" š.m. balandžio 17 paskelbtą Gintaro Jatkonio straipsnį "Akiatoje su religija", kuriame atvirai rašoma apie ateizmo nesėkmes okupuotoje Lietuvoje. Isolda Požalaitė-Davis analizuoja Australijoje gyvenančios skulptorės Ievos Pocienės kūrybą.

Skyriuje "Mūsų buityje" suminimi svarbesnieji lietuvių veikimo įvykiai dviejų mėnesių būvyje.

Recenzijų sekcijoje vertinamos Antano Tulio, prof. Viktoro Biržiškos ir Matildos Strimaitytės-Mėlienės knygos.

Iliustracijos Ados Sutkuvienės, A. Kulpavičiaus, A. Galdiko, M. Stankūnienės ir Ievos Pocienės.

Aidų Nr. 4 bus suredaguotas vasaros metu ir išeis rugpjūčio pabaigoje.

Aidai išėina kas du mėnesiai 76 psl. didelio formato leidiniu. Redaguoja Leonardas Andriekus. Metinė prenumerata 15 dol. Adresas: 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207.

A. K.

IŠ VISUR

— Lietuvos atstovas dr. S.A. Bačkis birželio 6 dalyvavo dešimtajame lietuvių festivaly Baltimorėje ir tarė sveikinimo žodį.

— V pasaulio lietuvių jaunimo kongresas, vienas iš penkių didžiųjų II Pasaulio Lietuvių Dienų renginių, bus atidarytas 1983 liepos 1 Chicago, University of Illinois, Circle Campus. Kongreso programa, jaunimo meno paroda ir talentų vakaru rūpinasi kongreso pirmininkė Violeta Abariūtė ir specialūs komitetai.

— Lietuvių Bendruomenės krašto valdyba savo aplinkraščiu dėkoja apygardų ir apylinkių valdybom, šeštadienių mokyklų vadovam ir tėvų komitetam už darbą lietuviškose mokyklose ir prašo jau dabar rūpintis ateinančių mokslo metų mokinių skaičiumi. Rugsėjo mėnesį krašto valdyba skelbs švietimo mėnesius.

— Buvę "Aušros" gimnazijų mokiniai ir mokytojai, gegužės 28-30 susirinkę Chicagoje, džiaugiasi gerai pavykusiu suvažiavimu, dėkoja visiem atsilankiusiems. Norėdami paremti lietuvišką darbą, jie skiria 200 dol. Lietuvių Fondui, 600 dol. Vasario 16 gimnazijai ir 1,600 dol. Lietuvoj likusiems "Aušros" gimnazijų mokytojams paremti.

— Tautybių savaitė — Karanas Toronte veikė birželio 18-26. Tarp 44 tautybių paviljonų veikė ir lietuviškas — "Vilnius" Priskelimo parapijos salėje. Kitataučiai lankytojai domėjosi lietuvių programa, rodiniais, maistu. Atsilankė ir spaudos bei radijo atstovai. Vilniaus paviljoną su savo palyda apsilankė ir artistė Ann Jillian — Jūratė Nausėdaitė, kai jie gastroliavo Toronto kanadiečių publikai.

— Vokietijos Lietuvių Evangelikų Liuteronų Bendrijos trečiasis sąskrydis įvyks liepos 9-11 šiaurinėje Vokietijoje, Neustadt-Holsteine, prie Baltijos krantų.

— Vokietijos LB darbuotojų suvažiavimas vyks spalio 30-31.

— Lietuvių Fronto Bičiulių poilsio-studijų savaitė Dainavoj vyks liepos 25 — rugpjūčio 1. Pramatytos paskaitos, minėjimai. Literatūros vakare savo kūrinius skaitys rašytojai A.P. Bagdonas, Č. Grincevičius, A. Kairys, L. Markelis ir V. Volertas. Iš A. Barono pomirtinio leidinio ištrauką skaitys akt. D. Mackalienė. Dail. Nijolė Palubinskienė išstatys apie 20 savo kūrinių. Iki liepos 18 registruotis adresu: B. Raugas, 415 Main St., Delran, N.J. 08075.

— Neringos berniukų stovykloje dar yra laisvos 7 vietos. Jei kas nori stovyklauti, prašom skambinti į Neringos stovyklavietės administraciją 802 254-9819.

— Rasa Šoliūnaitė ir Darius Polikaitis vadovaus jaunimui ateitininkų sėdraugių stovykloje, kuri įvyks Dainavos stovyklavietėje liepos 18-26.

— Londone įvyko Didžiosios Britanijos Lietuvių Sąjungos narių metinis suvažiavimas, kuriame buvo apžvelgti organizaciniai reikalai, aptarti sąjungos veiklos klausimai. Didžiosios Britanijos lietuviai šiais metais rengiasi keliem svarbiem įvykiams: Europos lietuviškųjų studijų savaitei rugpjūčio mėnesio viduryje, netoli nuo Londono, Britanijos lietuvių dienom rugsėjo mėnesį, kurios bus pirmos šio krašto lietuvių istorijoje. Tarp sąjungos uždavinių yra taip pat pasiruošimas Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimui ir lietuvių dainų švente Chicagoje ateinančiais metais. Abiejuose renginiuose dalyvaus Britanijos lietuvių atstovai.

**DABARTINĖJE LENKIOJE
DARBININKŲ SKUNDAS**

New Yorke leidžiamas lenkų dienraštis Nowy dziennik Nr. 2818 paskelbė iš Varšuvos gautą nelegalų biuletinį. Iš jo sužinojome apie nepaprastą internuotų darbininkų protestą.

Generolų huntai Lenkijoje įvedus karo stovį, geležies liejyklos Katowice darbininkai išsiuntė į tarptautinį Hagos tribunolą oficialų skundą, apkaltindami huntos vadą generolą W. Jaruzelskį ir jo sudarytą iš patikimų generolų "Karišką tautos gelbėjimo tarybą". Šiame skunde rašoma:

"Mes, geležies liejyklos Katowice darbininkai, kaltiname generolą Wojciechą Jaruzelskį, kad jis kartu su Kariška tautos gelbėjimo taryba sunaikino Lenkijoje demokratinį pradus ir panaikino žmogaus bei piliečio teises.

Kaltiname juos už tai, kad ne teisėtai ir be pagrindo suėmė apie dešimt tūkstančių žmonių, tame skaičiuje — visuomenės ir intelektualų elitą.

Kaltiname juos už tai, kad prieš Lenkijos liaudies respublikos piliečius panaudojo terorą.

Kaltiname juos už tai, kad Wujek anglių kasyklose nužudė

dešimtį angliakasių.

Kaltiname juos už tai, kad Gdanskio mieste brutaliai sumušė kelis šimtus darbininkų.

Kaltiname juos už tai, kad jie įmonėse nežmoniškai numalšino streikuojančius darbininkus, priešė gatvėse streikuojančius naudojo pogromą, sumušė vaikus ir moteris.

Kaltiname juos už tai, kad nutraukė ryšį su demokratiniiais kraštais. Tai privedė krašto ūkį prie bankroto. Taip prasidėjo nedarbas, badas ir daugeliui piliečių mirtis.

Prašome pripažinti Motorizuotus pilietinės milicijos dalinius (Z.O.M.O. — Zmotoryzowany oddział milicji obywatelskiej) kaip masinio žmonių žudymo instituciją.

Šiuo pareiškime, kad už visus minėtus nusikaltimus yra atsakinga taip vadinama Kariška tautos gelbėjimo taryba su gen. Jeruzelskiu prieky."

Tai pirmas atvejis, kad darbininkai su oficialiu skundu Tarptautiniame tribunole išieitų prieš savo krašto valdžią.

**DARBININKUI
PAREMTI AUKOJO**

Darbininko skaitytojai, atsiųsdami prenumeratos mokesčių, prisidėję aukomis už kalendorių, įvairius patarnavimus aš šiaip spaudą parėmė:

Po 10 dol. — A. Gudonis, St. Petersburg Beach, Fla., A. Mažiulis, So. Boston, Mass., L. Tiškus, Clearwater, Fla.

Po 5 dol. — A. Lesinskas, So. Salem, N.H., dr. S. Anku-das, Baltimore, Md., W. Kaman-tauskas, Norwood, Mass., B. Skrabulis, Quincy, Mass., A. Treinys, West Roxbury, Mass., V. Matulionis, Manhasset, N.Y., V. Jonynas, Queens Village, N.Y., J. Paulin, Richmond Hill, N.Y., K. Kubaitis, Rahway, N.J., J. Mauragas, New Providence, Pa., J. Jasys, New London, Conn., A. Pinas, Lawrence, Mass., C. Barisas, Shrewsbury, Mass., A. Čėsna, Cleveland, Ohio, B. Karaska, Delran, N.J., A. Vismontaitė, Hartford,

Conn., B. Bushnauskas, Pater-son, N.J., B. Podleckis, Linden, N.J., J. Dailydė, Windsor, Ohio, A. Butas, Falls Church, Va., dr. J. Skučas, Hilton, N.Y., M. Marijošius, Port Washington, N.Y., V. Juška, Toronto, Ont., E. Šileikis, Toronto, Ont., J. Žitkevičius, Moonee Ponds, Australija.

Po 5 dol. — P. Ažuolas, Wood-haven, N.Y., D. Bulgaris, Bro-oklyn, N.Y., J. Petrėnas, Bro-oklyn, N.Y., J. Cibulskas, Glen-dale, N.Y., L. Staškevičius, Bronx, N.Y., G. Budzeika, New York, N.Y., A. Barkauskas, Pt. Pleasant, N.J., A. Rubonis, No. Haledon, N.J., J. Alekna, El-mont, N.Y., Tamsevičius, Ci-cero, Ill., J. Starinskas, Belmont, Mass., A. Kamantauskas, So. Boston, Mass., K. Jankūnas, Lodi, N.J., V. Bakūnas, Pem-broke, Ont., L. Alssen, Bow-ling Green, Ohio, V. Jokūbai-tis, Euclid, Ohio, K. Laukaitis, Hinsdale, Ill., J. Laskauskas, Baltimore, Md., M. Puskarskis, Chicago, Ill., J. Stanaitis, Hous-ton, Tex., F. Liuberskis, Rich-mond Hill, N.Y., K. Bartys, Eli-zabeth, N.J., O. Alekna, Miami Beach, Fla., J. Petronis, Mt. Holly, N.J., R. Zaloom, Ramsey, N.J., A. Vasaitis, Thompson, Conn., K. Tijūnelis, East Hart-ford, Conn.

Po 3 dol. — Z. Gavėnas, E. Hartford, Conn., V. Banelis, Ridgefield, Conn., M. Stonis, Maplewood, N.J., B. Sutkus, Richmond Hill, N.Y., J. Davis, Plymouth, Mass., R. Kudžma, Great Neck, N.Y., C. Savickas, Worcester, Mass., B. Jalinskas, Woodhaven, N.Y.

Po 3 dol. — E. Radionovas, West Hartford, Conn., J. Kapo-čius, Dorchester, Mass., M. Liu-

**NAUJOS
KNYGOS**

Br. Kviklio — Lietuvos bažny-čios, Telšių vyskupija, 20 dol.

J. Brazaičio raštai, I ir II tomas (redaguoti A. Skrupskelienės ir Č. Grincevičiaus), po 15 dol.

J. Puzino — P. Avizonis, 12 dol.

Č. Butkio — Teisėjo atsimini-mai, 10 dol.

Nelaisvėje gimęs kūdikis — Sibire rašyti eilėraščiai. Laiškų originalai, lietuviškas tekstas ir vertimas į anglų kalbą. Didesnio formato. 7 dol.

B. Pukelevičiūtės — Devintas lapas, premijuotas romanas. 12 dol.

P. D. Girdžiaus — Tos pačios motinos sūnūs. 5 dol.

J. Dainausko — Aušra, 1979-1980. 6 dol.

Br. Vaškio — Vilniaus uni-versitetas 1579-1979. 12 dol.

V. Bagdanavičiaus — Tautos samprata. 4 dol.

E. Juciūtės — Ažuolynėlis, romanas, 8 dol.

R. Spalio — Rinktinės nove-lės. 8 dol.

A. Barono — Mirti visada suspėsi. 8 dol. Kietais viršeliais 10 dol.

Persiuntimui pridama po 1 dol.

Šios naujos lietuviškos kny-gos, plokštelės, suvenyrai gau-nama Darbininko adminis-tracijoj, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

**NAUJAUSIOS
PLOKŠTELĖS**

Dainos, muzika ir gėlės—pagal Prano Lemberto žodžius J. Gai-delio, G. Gudauskienės, St. Gai-levičiaus, O. Metrikenės ir St. Crauzinio kūrinius dainuoja so-listai, vyrų kvartetas ir chorai. 12 skirtingų kūrinių. Stereo. Kai-na 9 dol. Persiuntimui pridema 1 dol.

Leonas Baltrus — arijos ir dai-nos: Kur bakūzė samanota, Ne margi sakalėliai, Žvaigždutė, Liepė tėvelis, Pieta Signore, Berceuse from "Jocelyn", arijos iš operų "Fedora", "La Bo-heme", "Madama Butterfly", "L'Elesir d'amore", "Rigolet-to" ir "The Magic Flute", Only a Rose and All the Things you are. Kaina 8 dol. Persiuntimui pridama 1 dol.

Taip pat gaunamos ir šios nau-jausios plokštelės: Aras... toli nuo tėvynės — Toronto vyrų choro dainos, kaina 10 dol.; Ne-rija — Clevelando studentų vokalinio vieneto dainos, kaina 8 dol.; Pavasaris, įvairios dai-nos, įdainuotos dvynukų Šalčių Vokietijoj, kaina 10 dol.; Motu-lės dainos, "Sodauto" — Bosto-no lietuvių ansamblio dainos, kaina 6 dol.; Užaugau Lietuvoje, lietuviškų dainų rinkinys, kaina 8 dol.

Persiuntimui pridamas 1 dol. už kiekvieną plokštelę.

Šios ir kitos lietuviškos plokš-telės, lietuviškos knygos ir su-venyrai gaunami Darbininko ad-ministracijoj.

levičienė, Chicago, Ill., A. Juod-ka, Chicago, Ill., W. Burdulis, Worcester, Mass.

Po 3 dol. — V. Gaver, Doy-lestown, Pa., J. Baužys, Kearny, N.J.

Po 2 dol. — A. Pocius, Eli-zabeth, N.J., V. Palubinskas, Cleveland Hts., Ohio, M. Kve-daras, Iselin, N.J., A. Pietaris, Kearny, N.J., E. Mekys, Cleve-land, Ohio, M. Kairys, N. Pro-vidence, R.I.

Po 2 dol. — S. Dzekiorius, Amsterdam, N.Y., M. Gurskis, Brooklyn, N.Y., F. Gagas, Bro-oklyn, N.Y.

Po 1 dol. — B. Girėys, Wor-cester, Mass., A. Macionis, St. Petersburg Beach, Fla., T. Ged-vilas, Worcester, Mass.

SUVENYRAI

Automobiliam lipinukai (decal), Lietuvos Vytis su tri-spalve ir stilizuota Vytis, lipina-ma iš vidaus. Lietuvos Vytis su trispalve ir Amerikos-Lietuvos vėliavomis bei Vytim, lipinama išorė. Kaina po 1 dol.

Lipinukai išorė LABAS, SVEIKAS ir kiti po 1.50 dol. Lietuva su Vytim, L.T. 2 dol.

Lietuviška trispalvė vėliavėlė su pastatymo kaladėle (base) — 1.50 dol. Lietuviška ir JAV vėliavėlės su pastatymo kaladė-le (Base) — 2 dol.

Šie ir panašūs suvenyrai, lie-tuviškos knygos ir plokštelės gaunama Darbininko adminis-tracijoj, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

**KELIONĖS Į
LIETUVĄ — 1982**

16 DIENŲ EKSKURSIJOS

rugėjo 15-30 \$1,599
 gruodžio 21-sausio 4 \$1,549
 Kelionė: Varšuvoj 2, Vilniuj 6, Rygoj 4, Frankfurte 1.

11 DIENŲ EKSKURSIJOS

rugpjūčio 18-28 \$1,229
 rugėjo 1-11 \$1,229
 Kelionė: Varšuvoj 2, Vilniuj 6, Frankfurte 1

liepos 22-31 \$1,289
 spalio 7-16 \$1,199
 Kelionė: Maskvoj 1, Vilniuj 6, Leningrade 2

Ekskursijų kainos bazuojamos pagal lėktuvų kainas su Lufthansa iš Bostono ir New Yorko arba Finnair iš New Yorko. Visos mūsų ekskursijos yra palydimos prityrusių palydovų iš mūsų įstaigos. Vietų skaičius ribotas. Dėl smulkesnių informacijų kreiptis:

BALTIC TOURS
 8 White Oak Road
 Newton, MA 02168
 617 969-1190

Daromi giminių iškviatimo dokumentai

Reta proga įsigyti anglų kalba dvi vertingas knygas papiginta kaina:
 LITHUANIA 700 YEARS, by A. Gerutis. 15 dol.

SOVIET GENOCIDE IN LITHUANIA, by J. Pajaujis-Javis. 12 dol.

Užsisakant abi knygas, mokama tik 25 dol. Persiuntimui pridamas tik 1 dol.
 Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207

LITHUANIAN COOKERY
 (In English, 316 pages, price 8 dol.)

Agronomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugėm amerikietėm. Knyga su plastininiu aplanku, nugarėlė patogiai suverta. 316 pusl. Kaina 8 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 8 dol. Persiuntimas-Postage 50 c.

Vardas, pavardė
 Numeris, gatvė
 Miestas, valstija, Zip

Lauko teniso pirmenybės

Š. Amerikos pabaltiečių indi-vidualinės lauko teniso pirmenybės vyks liepos 31 — rug-pjūčio 1 Chicagoj. Vykdo Chi-cagos lietuvių teniso klubas.

Varžybos vyks Marquette Park teniso aikštėse, West 67th St., prie St. Louis Ave., Chi-cago, Ill.

Dalyvavimas atviras visiem lietuvių, latvių ir estų žaidė-jam visose rungtyse, išskyrus vyrų A vienetą, kur žaidėjų skaičius yra ribotas ir juos at-renka kiekvienos tautybės lau-ko teniso vadovybės.

Dalyvių registracija atlieka-ma iki liepos 27 adresu: A. Kušeliauskas, 6636 S. Francis-co Ave., Chicago, Ill. 60629. Tel. 312 434-2265.

Lietuvių tenisistų dalyvavimą šiose varžybose koordinuoja ŠALFASS-gos Lauko teniso komitetas, kurio vadovas yra Antanas Bartkus iš Chicago. ŠALFASS-gos centro valdyba

DEXTER PARK PHARMACY
 Wm. Anastasi, B.S.
 77-01 JAMAICA AVENUE
 (Cor. 77th Street)
 Woodhaven, N.Y. 11421
 WE DELIVER
 296-4130

DABAR KASOS KREDITO UNIJOJ:

9% palūkanų už paprastas taupomąsias sąskaitas.

12% už Share Certificates 500 dol. sumomis.

MONEY MARKET Certifikatų procentai už 5,000 ir 10,000 dolerių indėlius 6 mėnesiam. "ALL — SAVERS" Certifikatai 1 metam su laisvomis nuo mokesčių palūkanomis.

Laisvi nuo mokesčių IRA pensijų fondo indėliai su **15%** palūkanom. Paskolos — Namų pirkimo "mortgičiai" — Čekių išeitimai — Pensijos čekių indėliai ir t.t.

KASOS adresas: 86-01 114th Street, Richmond Hill, N.Y. 11418

Telefonas: (212) 441-6799

Darbo valandos: nuo 9 iki 9 kasdien; penktadieniais nuo 9 iki 5 val. p.p. ir šeštadieniais nuo 9 iki 1 val. p.p.

Patarnavimas lietuvių ir anglų kalbomis.

Visi indėliai apdrausti iki 100.000 dol.

**COSMOS PARCELS EXPRESS
CORP.**

Licensed by VNESHPOSYLTORG

Gerai pažįstama firma, kuri per daugelį metų skubiai ir tiksliai patarnauja savo skaitlingą klientūrą, siunčiant

DOVANAS - SIUNTINIUS

į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir t. t.

GAVĖJAS NIEKO NEMOKA.
 TŪKSTANČIAI KLIENTŲ PATENKINTI.
 VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI.
 GARANTUOTAS SKUBUS IR TIKSLUS PRISTATYMAS.

Visuose mūsų skyriuose rasite didelį kiekį įvairių aukštos kokybės prekių prieinamomis kainomis.

Informacijų ir nemokamų katalogų prašykite mūsų vyriausioje įstaigoje ir visuose mūsų skyriuose.

**COSMOS PARCELS EXPRESS
CORP.**

40 East 49th Street
 (Corner of Madison Ave.)
 New York, N.Y. 10017
 Tel.: (212) 758-1150, 758-1151

Apple-Valley, Min. 55124	72 County Road No. 42	612 432-3939
New York, N.Y. 10003	45 Second Avenue	AL 4-5456
New York, N.Y. 10011	135 W. 14th Street	CH 3-2583
So. Boston, Mass. 02127	393 West Broadway	617 268-8764
Bridgeport, Conn. 06610	1880 Seaview Ave.	203 367-2863

Chicago, Ill. 60629	2501 West 69 St.	WA 5-2737
Cleveland, Ohio 44134	6089 State Road	884-1738

Irvington, N.J. 07111	1082 Springfield Ave.	374-6446
Grand Rapids, Mich. 49504	836-38 Bridge St. N.W.	GL 8-2256
Hackensack, N.J. 07601	112 Main St.	201 342-9110
Hartford, Conn. 06106	1839 Park St.	203 232-6600
Lakewood, N.J. 08701	241 Fourth Street	FO 3-8569
Montebello, CA. 90640	1800 W. Beverly Blvd.	(213) 727-0884
New Haven, Conn. 06511	1329 Boulevard	LO 2-1446
Newark, N.J. 07106	698 Sanford Avenue	373-8783
Miami Beach, Fla. 33139	1352 Washington Ave.	305-532-7026
Philadelphia, Pa. 19122	1214 N. 5th St.	PO 3-4818
Philadelphia, Pa. 19141	4925 Old York Rd.	GL 5-9586
Pittsburgh, Pa. 15203	1307 E. Carson Street	HU 1-2750
Waterbury, Conn. 06710	555 Cook St.	756-1668
Fort Wayne, Ind. 46808	1807 Beineke Rd.	432-5402

Worcester, Mass. 01610	144 Millbury Street	SW 8-2868
Youngstown, Ohio 44503	309 W. Federal Street	RI 3-0440

**N. PR. MARIJOS SESERŲ VIENUOLYNO
SODYBOJE, PUTNAM, CONNECTICUT**

PIKNIKAS

Įvyks 1982, liepos 25, sekmadienį, tokia tvarka:

11:00 — šv. mišios, pamokslas, procesija

12:00 — pietūs, pramogos

3:00 — Neringos mergaičių stovyklos programa

Atvykite pabendrauti, pasidžiaugti Pasikvieskite ir savo draugus

Antanas Giedraitis

ANTANĄ GIEDRAITĮ PRISIMINUS

Los Angeles birželio 4 mirė Antanas Giedraitis, labai sunkiai ir ilgai sirgęs, 15 metų buvęs sunkus ligonis. Palaidoti atvežtas į Hartfordą, Conn., kur visas apeigas atliko kun. J. Matutis. Palaidotas iš Švč. Trejybės bažnyčios. Liko žmona Zuzana, du sūnūs Californijoje — Rolandas — dantų gydytojas, Algimantas — inžinierius, dirbąs laivų statyboje; dvi dukros — Danutė Grajauskienė ir Irena Kubilienė su šeimomis, iš viso 8 anūkai. Taip pat liko brolis Juozas, gyvenęs E. Northporte, Tautos Fondo valdybos pirmininkas.

Antanas Giedraitis buvo gimęs 1906 spalio 9 Paskynų kaime, Šimkaičių valsčiuje, Raseinių apskrityje.

Jurbarke baigė 4 klases — vidurinę mokyklą, o gimnaziją baigė Raseiniuose. Pasižymėjo muzikiniais gabumais, gimnazijoje turėjo savo orkestrą, net ir žydų jaunimas kvietė vadovauti jų orkestrui. Baigęs gimnaziją, norėjo studijuoti muziką, bet tėvam tai atrodė juokinga, negi jų sūnus bus vargonininku. Pasuko jį į ekonomines studijas. Jis Gallen mieste, Šveicarijoje, baigė aukštąją prekybos mokyklą. Grįžęs į Kauną, dirbo ekonominių studijų draugijoje, buvo vedėju, redagavo "Tautos ūkį".

Nuo Šveicarijos laikų buvo pasidaręs foto mėgėjas. Kaune buvo suorganizavęs savo firmą Giedrą. Vėliau Giedrą įjungė į Spaudos Fondą ir ten kurį laiką buvo foto skyriaus vedėju. Perėjo į Lietuvos Banką ir ten buvo foto skyriaus vedėju.

Ten bebūnant, užklupo okupacijos. Vokiečių laikais pradžioje dirbo įstaigoje, kuri rūpinosi nacionalizuotų ūkių grąžinimu. Paskui buvo Raseinių apskrities viršininku. Iš tų pareigų pasitraukė tik 1944 vasarą, kai teko pačiam pasitraukti į Vokietiją.

Apsigyvenęs Wiesbadene, čia išvystė kultūrinę veiklą — įsteigė Giedros leidyklą ir rotatoriumi leido dienraštį, kurį redagavo Jonas Mekas, Juozas Gobis ir Liudvikas Balvočius. Leido ir įvairias knygeles. Tarp kitko, išleido ir Leonardo Žitkevičiaus eilėraščių rinkinį.

Iš Wiesbadeno lietuvių stovyklą iškėlė į Kaselį. Iš ten A. Giedraitis su šeima išemigravo į Ameriką. 1949 atvyko į New Britain, Conn. Čia jo iniciatyva prie lietuvių parapijos buvo pastatytas lietuviškas kryžius. Iš ten greitai persikėlė gyventi į Hartfordą, Conn., kur susirgo Parkinsono liga.

Ligai įsigalėjus, apsigyveno Californijoje pas savo sūnus, kur buvo geresnis klimatas. Liga paskui progresavo, ir jis pasidarė sunkus ligonis.

Apie Tėvų dieną

Tėvo diena lietuviuose dar nėra taip prigijusi, kaip motinos diena. Bet mūsųose ji yra labai reikšminga. Apie tai birželio 20 plačiai kalbėjo Laisvės Varpo vedėjas Petras Viščinis. Jis pažymėjo, kad tėvo rūpestingumas ar nerūpestingumas nulemia šeimos aprūpinimą, vaikų auklėjimą ir jų palinkimų kryptį. Geras tėvas drauge su motina rūpinasi, kad vaikai palaikytų ir perduotų atėičiai šeimos ir tautos gyvybę. Gražus tėvo ir motinos bendradarbiavimo šioje srityje pavyzdys iškyla mūsų tautinio atgimimo metu. Tada lietuvių motina sukūrė Vargo mokyklą, o tėvas aprūpino tą mokyklą knygomis. Nektartą vaikui teko mokytis iš elementoriaus, kuris buvo pirktas tėvo krauju ar net gyvybe. Vėliau tėvas jau su sūnumi žygiavo į kovą už lietuvišką viešą mokyklą, už Lietuvos laisvę, už sujungimą visų Lietuvos žemių į vieną valstybę. Šiandien bent iševijoje nereikia nei krauju, nei gyvybe pirkti lietuviškos knygos savo vaikui. Ją galima gauti už cen-

tus, tik reikia norėti. Bet jau turime šeimų, kuriose tėvam sunku susikalbėti su vaikais lietuviškai. Tai nedaro garbės tėvam, nuo kurių pareina vaikų lietuviškumas. Gal kam nors tėvų diena tėra biznio reikalas, bet lietuviams ji turi būti Gilesnės prasmės. Ji primena tėvam, kad reikia rūpintis lietuviškosios širdies plakimu. Ko vertos vaikų dovanos tėvui, jei tų dovanų tarpe nėra lietuviškosios širdies? Šviesūs ankstesnių ir naujų ateivių bei čiagių pavyzdžiai rodo, kad tokių laimingų tėvų gali būti. Tik tuo reikia sutartinai su motina rūpintis.

Tai labai prasmingos P. Viščinio mintys. Tik reikia, kad jas įsisąmonintų patys tėvai, o taip pat ir vaikai. Lietuviškas žodis, lietuviškas raštas, dėl kurio kovojo mūsų tėvai ar protėviai, šiandien yra dar didesniame pavojuje, negu anos Vargo mokyklų laikais.

Dr. Kazys Eringis ir tragišką birželio įvykiai

Birželio 13 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių D-jos banke — koncerte kalbėjo prof. dr. Kazys Eringis. Laisvės Varpo vedėjas Petras Viščinis tą kalbą užrašė juostoje, o birželio 20 perdavė iš savo vedamos radijo stoties. Į salę telpa keli šimtai žmonių, o radijo

programos klausosi tūkstančiai. Kruopščiai parinktos ištraukos iš kalbos sudaro patį pagrindinį įspūdį, ką prelegentas perdavė salėje.

Tragišką birželio įvykiai šiemet rado platesnį atgarsį amerikiečių spaudoje ir televizijos bei radijo žiniuose, negu ankstesniais metais. Kaip jau rašėme, tuo daugiausia pasirūpino latviai. Laisvės Varpo vedėjo pastangomis dvi radijo stotys perdavė lietuviškai ir angliškai plačias birželio išvežimų minėjimo programas. Anksčiau tuo rūpindavosi LB-nės Visuomeninių Reikalų Tarnyba, kuri parūpindavo radijo programas angliškai ir ragindavo apygardas bei apylinkes, kad tas programą įpirštų vietos radijo stotims. Šiemet, kiek žinome, tas nepadaryta. Kodėl? Jeigu Laisvės Varpas gali paruošti tokias programas ir gauti laiką radijo stotyse, tai kodėl to negali padaryti mūsų organizacijos?

Iš amerikiečių spaudos

The Pilot birželio 11 įdėjo straipsnį "Baltic Deportation". Jame rašoma, kad birželio 14 yra 41 metų sukaktis nuo didžiųjų Sovietų Sąjungos vykdytų deportacijų iš Estijos, Latvijos ir Lietuvos į Sibirą. Straipsnyje raginama, kad būtų atstatytos žmonių teisės Sovietų Rusijoje ir kituose jų okupuotose kraštuose.

The Boston Sunday Globe birželio 20 straipsnyje "No, Mr. Begin, it is not your finest hour" sindikatinė kolumnistė Mary McGrory rašo: "Dear Mr. Begin, Would you please not come to Washington?" Toliau rašo: "...you come, it pains friends of Israel to say, with blood on your hands". "Please, right now do not speak to us about Holocaust. We remember it, even before you remind us". Straipsnis ilgas ir aprašoma, kaip Libane žudomi žmonės ir vaikai Izraelio bombomis ir patrankomis.

LAISVĖS VARPAS sekmadienais 9:00-10:00 val. ryto iš WCAV-FM banga 98.0. Vedėjas — Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402. Telefonas (617) 586-7209.

BOSTON, MASS — WLYN 1360 bangos sekm. nuo 8 iki 8:30 val. ryto ir nuo 4:30 iki 5 val. popiet. Veda S. ir V. Minkai, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telef. 268-0489. Parduodamas Darbininkas. Didelis lietuviškų knygų pasirinkimas.

JŪRA STRIMAITYTĖ, lietuviškas advokatas, STRIMAITIS & KEHOE, 31 Exchange Street, Lynn, Massachusetts, Tel. 617 598-0800. Turime ofisą ir Bostone priimti klientus. Mūsų sritys yra apdraudus bylos, workers' compensation ir testamentų sudarymas.

Daug lietuviškų knygų ir suvenyrų turi Darbininko administracija. Skambink 212 827-1351 ir prašyk, kad pasiųstų knygas į namus.

A. A. JUOZUI MĖLYNIUI

mirus, gilią užuojautą reiškia dukrai Danai Bilėnienei su šeima, poniai Mėlynienei, sūnui Juozui su šeima

Almyra Gebbeken
Palmyra Snarskiene
Eugenija Ruzgienė

A. A. JUOZUI MĖLYNIUI

mirus, jo žmonai Marijai, dukteriai Danutei, sūnui Juozui ir kitiem giminėm gilią užuojautą reiškia ir kartu liūdime.

O. ir S. Skurvydai

Mielai Bendradarbei

ROŽEI KONDRATIENEI,

mirus jos mylimam vaikčiui Juozui Kondratui, reiškia nuoširdžią užuojautą.

Penktadienio popiečių grupė

A.A. JUOZUI KONDRATUI

staiga mirus, visiems likusiems, žmonai su vaikučiais, tėvui Vytautui, močiutei Rožei, broliui Tomui, sesutei Audronei su šeima ir artimiesiems reiškia giliausią užuojautą ir kartu skaudžiai liūdžiū.

Janina Daunorienė

A.A. JUOZUI KONDRATUI

netikėtai ir per anksti amžinybėn iškeliavus, visiems likusiems, žmonai su vaikučiais, tėvui Vytautui, močiutei Rožei, broliui Tomui, sesutei Audronei su šeima ir artimiesiems reiškia gilią užuojautą ir kartu liūdime.

Eleonora ir vyras Leonas Ramančionis su šeima

A.A. JUOZUI KONDRATUI

staiga ir netikėtai mirus, visiems likusiems, žmonai su vaikučiais, tėvui Vytautui, močiutei Rožei, broliui Tomui, sesutei Audronei su šeima ir artimiesiems reiškia giliausią užuojautą.

Elena Prekerienė su šeima

A. A. JUOZUI MĖLYNIUI

mirus, dukrą Danutę Bilėnienę, sūnų Juozą ir šeimais giliai užjaučiame

V. Savickienė
D. S. Biručiai
J. A. Snieskai

A. A. DR. IBSENIUI SKEIVIUI

mirus, jo žmoną Aliutę, dukras Dalią ir Viliją, sūnų Saulių ir kitus gimines ir artimuosius giliai užjaučia ir kartu liūdi

Leonas Banis

DR. IBSENIUI SKEIVIUI

mirus, jo žmonai E. Skeivienei, dukroms, sūnui bei artimiesiems reikiame gilą užuojautą.

Vytautas J., A. Grajauskai

ANTANUI GIEDRAIČIUI

mirus, jo žmoną Z. Giedraitienę, dukras, sūnus, brolių Juozą Giedraitį liūdesio valandoje giliai užjaučiame.

Vytautas J., A. Grajauskai

Brangiam vyrui, tėveliui, uošviui ir seneliui

A. A. JUOZUI MĖLYNIUI

mirus, žmonai Marijai, dukrai Danai Bilėnienei, sūnui Juozui Mėlyniui su šeimomis ir visiems artimiesiems giliai užuojautą reiškia

Aleksandra ir Julius Maldučiai
Nijolė ir Jonas Ulėnai

BANK-BY-MAIL

Postage paid both ways

Fast, convenient, private, safe, free!

That's what BANKING-BY-MAIL is

Greitai, prielaimai, privačiai, saugiai, nemokamai. Tai taupymas paštu So. Boston Savings Bank būdu. Ar jums reikia pinigų padėti į banką ar juos atsikimti, tai galite atlikti namie bet kuriuo laiku. Jūsų slantę gavęs, bankas tuoj įtraukia sumą į sąskaitą. Prideda ir užtikrinimą, kad jūsų pinigai pelno aukščiausius procentus, leidžiamus įstatymų.

Del lengvo taupymo būdo per paštą skambinkit Mr. Donahue 268-2500 arba rašykite paduotais adresais.

NEPONSET CIRCLE OFFICE 748 Galloway Blvd. 9:30 AM to 5:30 PM Mon., Tues., Wed. & Fri. Thurs. - 9:30 AM to 3:30 PM Saturday 9:30 AM to 12 Noon

South Boston Savings Bank

"ALWAYS THE LEADER"

ALFRED W. ARCHIBALD PRESIDENT

DARBININKAS

Redakcija (212) 827-1352
 Administr. (212) 827-1351
 Spaustuvė (212) 827-1350
 Vienuolynas .. (212) 235-5962
 K. Ž. salė (212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
 BROOKLYN, N.Y. 11207

Pranciškonų spaustuvė liepos 3-25 atostogaus ir jokie spaudos darbai nebus atliekami. Tų atostogų metu pirmas dvi savaites Darbininkas bus leidžiamas. Darbininkas neišeis tik vieną savaitę, t.y. liepos 18-24.

Apraiškimo parapijos metinis piknikas — gegužinė vyks rugpjūčio 1, sekmadienį, Plattdeutsche Park, Franklin Square, L.I. Šokiam nuo 5 val. iki 9 val. gros Joe Thomas orkestras. Parkas bus atidarytas jau 1 val. Piknike vyks ir laimėjimų traukimas, tad laimėjimų knyguotes parapijon reikia gražinti anksčiau.

Muzikė Nijolė Ulenienė liepos 29 išskrenda į Austriją, kur Insbruko mieste lankys dviejų savaičių tarptautinius fortepijono kursus. Iš Amerikos vyks ta 77 muzikai. Atvyksta muzikai ir iš kitų Europos kraštų. Kasdien bus gilinama piano muzika, vyks paskaitos ir konkretus darbas. Kasdien bus ir koncertai.

Perkūno choras po sėkmingo savo metinio koncerto pradėjo vasaros atostogas. Repeticijos bus tik rugsėjo mėnesį. Apie tai bus pranešta iš anksto spaudoje.

Ann Jillian-Jūratė Nausėdaitė, televizijos aktorė, buvo prašyta N.Y. filatelistų draugijos, kad įsijungtų į Dariaus-Girėno pašto ženklų akciją, kad ji pati parašytų paštų valdybai ir kas kitų parašytų tai padaryti. Darbar j atsakė gražiu laišku New Yorko filatelistų draugijai, kad ji tai padarys su malonumu. Taip pat ir kitus paragins, kad būtų pagerbti lietuviai lakūnai — Darius ir Girėnas.

Putnamo seselių sodyboje lietuvių diena — piknikas bus liepos 25, sekmadienį. 11 val. bus mišios, pamokslas, procesija, 12 val. pietūs, 3 val. Neringos mergaičių stovyklos programa. Visi kviečiami šioje gražioje sodyboje praleisti dieną su draugais ir pažįstamais. Darbininko administracija organizuoja autobusą į šį pikniką.

PASIŽYMĖJO JAUNUOLIS

Antanas Vytautas Šidlauskas, R. Šidlauskienės sūnus, lankąs Richmond Hill aukštesniąją mokyklą, pasižymėjo moksle. Daily News birželio 20 įdėjo Salute to Super Youth — pasižymėjusių jaunuolių sąrašą. Tame sąraše yra ir Antanas Vytautas Šidlauskas, kuris ateinančiais metais baigia gimnaziją. Vytautas Arista — visos JAV garbės studentų organizacijos narys, aktyviai dalyvauja sporte, yra kelių komandų kapitonas.

Taip pat tame paskelbtame sąraše yra ir kita lietuvaitė **Kristina Milukaitė**, kuri lanko tą pačią Richmond Hill aukštesniąją mokyklą.

Prel. Ladas Tulaba, šiuo metu lankąs Amerikos lietuvių kolonijas, liepos 4 lankysis Aušros Vartų parapijoje Manhattane ir aukos sumą. Po to parapijos salė įvyks prelatui pagerbti pietūs. Klebonas kun. Vytautas Palubinskas ir visi parapičiai maloniai kviečia apylinkės lietuvius atsilankyti ir padėkoti prelatui už jo didelę pagalbą išlaikant šią vienintelę lietuvišką parapiją New Yorke.

Laura Gudelytė, Liudos Gudeliienės dukra, Cos Cob, gvv. Conn., su pagyrimu baigė Sacred Heart mokyklos vienuoliktą skyrių ir buvo išrinkta ateinančių metų klases prezidentė. Ji taip pat buvo pasiūsta atstovauti savo mokyklai vadovų kursose Lake Forest, Ill., kuriuose dalyvavo atstovai iš 20 Sacred Heart mokyklų Amerikoje bei Kanadoje. Laura yra New Yorko moksleivių ateitininkų kuopos vicepirmininkė. Jos nuotrauką neseniai įsidėjo vietos miestelio laikraštis Greenwich Time, pranešė, kad išrinkta klases prezidentė.

A.a. Viliaus Pitkunigio atminimui Tautos Fondui aukojo: Iza ir dr. Jonas Stankaičiai — 30 dol., Irena ir Jonas Vilgaliai — 30 dol., Alina ir Edwardas Stankiai — 25 dol. Tautos Fondo vadovybė už aukas nuoširdžiai dėkoja.

A.a. dr. Ibseno Skeivio atminimui dr. Benediktas ir Magdalena Jankauskai Tautos Fondui paaukojo 25 dol. Fondo vadovybė už auką nuoširdžiai dėkoja.

A.a. Antano Giedraičio atminimui dr. Benediktas ir Magdalena Jankauskai Tautos Fondui paaukojo 25 dol. Fondo vadovybė už auką nuoširdžiai dėkoja.

Patiksliname. Aprašant Maironio lituanistinės mokyklos baigimo iškilmes, buvo praleista Ričardo Nemicko pavardė. Jis abiturientus atsisveikino 9-tos klases vardu.

EKSKURSIJA Į KENNEBUNKPORTĄ

Tradicinė ekskursija autobusu pas Tėvus pranciškonus Kennebunkporte, Maine, šiais metais daroma ne Darbo dienos savaitgaly, bet JAV nepriklausomybės šventėj. Autobusas iš Kultūros Židinio kiemo išvyks liepos 3, šeštadienį, 8 v.r. Pakeičiui sustojama prie Shalins Funeral Home, 84-02 Jamaica Ave. Woodhaven. Į New Yorką grįžtama liepos 5 vakare. Kelionė, nakvynė ir valgis 5 kartus — asmeniui 105 dol. Šios kelionės reikalais skambinti Marytei Šalinskienei 296-2244 arba Tėvui Petriui 827-1351. Anksčiau užsiregistruvę pasirenka vietas autobuse bei kambarius vasarvietėse.

KENNEBUNKPORTO PRANCIŠKONŲ

METINIS

PIKNIKAS

Liepos 11 dieną, 1982

11:45 Iškilmingos mišios. Šv. Pranciškaus gimimo 800 metų jubiliejaus minėjimas. Gieda pranciškonų klierikų choras.

12:45 Pietūs

4:00 **Meninė programa:** Tautiniai šokiai. Vadovauja Ona Ivaškieienė ir Gediminas Ivaška. **Bostono vyrų sekstetas.** Vadovauja komp. Julius Gaidelis.

Pranciškonai visus kviečia atvykti ir malonioje nuotaikoje praleisti dieną.

Lietuviškas mišiolas, dvi daly, jau baigtas spausdinti ir atiduotas ryšyklon. Užsisakiusiems jis bus išsiuntinėtas liepos mėn. pradžioje.

Kultūros Židinio A. Maceikos vardo biblioteka liepos ir rugpjūčio mėnesiais bus uždaryta. Bibliotekos vadovybė dėkoja visiems, kurie lankė, padėjo prižiūrėti, aukojo knygas bei kitaip padėjo ir linki visiems smagių vasaros atostogų.

Pavergtų tautų savaitė bus paminėta liepos 11, sekmadienį. 10 val. mišios Šv. Patriko katedroje, po mišių — paradas 5 Ave. iki Centrinio parko ir 72 St., kur specialioje tribūnoje bus atitinkamos kalbos, tautinių grupių meninė programa. Visi lietuviai kviečiami kuo gausiau dalyvauti pamaldose ir parade.

Rūta Kidolytė baigė Richmond Hill aukštesniąją mokyklą (H.S.), trejus metus grojo fleita mokyklos orkestre ir baigdama gavo garbės pažymėjimą už muziką.

Kristina Česnavičiūtė baigė Richmond Hill aukštesniąją mokyklą (H.S.) ir gavo sportinę ketverių metų stipendiją mokytyti Concordia kolegijoje. Lankydama mokyklą, ji pasižymėjo tinklinio žaidime.

Už a.a. dr. **Vladą Viliamą**, minint jo mirties 10-tąsias metines, liepos 12 š.v. mišios bus aukojamos pas tėvus pranciškonus Brooklyne 10 v.r., N.P. Marijos seserų vienuolyne Putname, pas tėvus dominikonus Washingtono, pas tėvus jėzuitus Chicagoje. Šeima prašo draugus ir pažįstamus velionį prisiminti savo maldose.

Organizuojamas autobusas į seselių pikniką Putname, Conn. liepos 25. Autobusas išeina sekmadienį 6:30 v.r. iš Kultūros Židinio kiemo, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. Septintą valandą sustos ties Shalins Funeral Home, 84-02 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Kelionė asmeniui 18 dol., įskaitant ir įėjimą į pikniką. Registruotis pas M. Šalinskiene — 296-2244 arba Darbininko administracijoje — 827-1351.

NAUJAUSIA PLOKŠTELĖ

Kur gintarais... Montrealio lietuvių jaunimo ansamblis "Gintaras" atlieka lietuviškos muzikos, tautinių šokių, dainos ir žodžio pyne. Skudučiai, rageliai, birbynės ir kanklės įjungiamą į 16 atliekamų kūrinių. Kaina 10 dol.

Persitinkimui pridėdama 1 dol.

Ši ir kitos lietuviškos plokštelės, knygos, suvenyrai gaunama Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

IŠSKIRTINA PROGA

Skubiai parduodamas dviejų aukštų mūrinis namas su visais patogumais. Namas turi bendro naudojamo ploto 143,47 kv m ir yra gražioje vietoje ant Nevėžio kranto Panevėžyje. Ta nuosavybė yra gauta paveldėjimo keliu. Kas norėtų šį namą nupirkti savo artimiesiems Lietuvoje, prašomi kreiptis: Elena Bublaitis 94-17 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421 Tel. 212 441-7747

MONY — Dr. M. Siemoneit, lietuvis, draudžia sveikatą, nedarbingumą, pensijas, gyvybę. (N.Y., N.J. ir Conn.). Apsidrausdami pas jį, sutaupysit 30%-50% premijos mokėjimą. Draudimo įvairios grupės, kurias galite pasirinkti. Skambinti dieną: 201 964-3500. Vak., savaitgaliais 201 654-3756.

QUEENS COLLISION CENTER INC. Expert auto body works — Ducco painting — Welding — Frames straightened — Fiber glass work. John R. Chicovich, 131-13 Hillside Avenue, Richmond Hill, N.Y. 11418. 24 hr. towing phone HI 1-6666. Towing after 6:00 — 843-6677.

SAULĖTA POPIETĖ COLUMBIJOS UNIVERSITETE

Tai buvo gegužės 19. Columbijos universitetas, vienas iš didžiausių ir seniausių šio krašto universitetų, baigė 228-tuosius mokslo metus. Į šias iškilmes patekau ir aš, į didįjį universiteto kiemą priešais biblioteką.

Tai prisiminė man Vilniaus universitetas, kur teko mokyti ir baigti, prisiminė jo romantiški kiemai su berželiais, raudonais sienų kontraforsais, ta Daukanto, Valančiaus ir Mickevičiaus romantika. Nuo to laiko visada yra miela ir net jauku užėiti į bet kokį universitetą, į jo kiemą, miela pajusti tą pulsą, kaip jaunieji žmonės mokosi, siekia išsilavinimo. Anais karo metais Vilniuje jau nebuvo jokių iškilmių. Džiaugėmės, kad galime mokyti, o baigusieji diplomus atsiimdavo savo fakulteto raštinėse be kalbų, be sveikinimų, be himnų.

Šitame krašte baigimo iškilmės — graduacijos šventė yra didelis dalykas. Togomis pasipuošia studentai, profesoriai, suvažiuoja tėvai, jų draugai, giminės, nes mokslas čia brangus, ir yra didelė šventė, jei kas iš šeimos jį baigia.

Į tokią šventę ir aš patekau, nes mano dukra, Daina Jurkutė, magistrės laipsniu (MFA) baigė Columbijos universitetą. Studijavo meną, konkrečiau — diplominis darbas yra modernioji skulptūra.

Didžioji aikštė apsupta universiteto pastatais. Pastatų dydis — milžiniškas — didžiuliai langai, aukštai, stogai. Iš langų aplink aikštę nuleistos ilgos ilgos universiteto vėliavos — žydris spalvos, viršuje karališka karūna. Vėliavos plevėsuoja. Iškilminga. O žmonės eina, eina ir tiesiog plūsta.

DARIAUS-GIRĖNO PAŠTO ŽENKLO REIKALU

New Yorko Lietuvių Filatelistų draugija pasitelkė talkon Collectors Club of New York įtakingą valdybos narį Abbot Lutz, kad padėtų išgauti iš JAV Paštų valdybos Dariaus-Girėno skrydžiui atžymėti pašto ženklą.

Lietuviams filatelistams Abbot Lutz daug padėjo, kai buvo leidžiama Lietuvos pašto ženklų knyga. Jis prisidėjo prie knygos parengimo, pats surinko ir suredagavo bibliografijos skyrių.

Liepos mėnesio pradžioje Abbot Lutz vyks į Washingtoną, kur tikisi pasimatyti su Gordon C. Morison, JAV Paštų viršininko padėjėju. Tai tas pats asmuo, kuris pranešė N.Y. Filatelistų draugijai, kad draugijos prašymu su pateikta medžiaga jis atnaujins bylą po to, kai Citizens' Stamp Advisory komisija nerekomendavo Dariaus-Girėno pašto ženklą išleisti.

Abbot Lutz turi visus duomenis apie Darių ir Girėną ir jų skrydį ir bandys paveikti Gordon C. Morison, kurį gerai pažįsta. Tikisi pasimatyti ir su vienu kitu komisijos nariu. Lietuviam padėti, kaip jis sako, jau visada miela.

Patekęs į aikštę, supratau, kas čia dėsis — bus daugybė žmonių. Bet nenujaučiau, kad gali būti tiek daug. Iškilmės prasidėjo 3 val. popiet. Tai žmonės jau antrą valandą buvo užėmę didesnę dalį kėdžių aikštėje. Baigusieji būriavosi prie didžiosios bibliotekos laiptų, toje aikštės dalyje. Jie ėjo ir ėjo iš visų pusių, leidosi laiptais, sustojo. Tai buvo didžiulė, didžiulė minia baigusiujų.

Tą dieną universitetą baigė 7,500 studentų. Čia aikštėje buvo kokie 3000. Ir tai buvo nepaprastai daug. Tokioje didžiulėje minioje kažkur dešiniame sparne buvo ir mano dukrelė neįžiūrima, nei su žiūronais nesurandama.

Publikos prisirinko kokia 20.000. Lygiai trečią valandą suskambėjo Šv. Pauliaus koplyčios varpas, duodamas ženklą, kad iškilmės prasideda. Jas girdejome tik per garsiakalbius.

Ties bibliotekos laiptais viduryje yra graži bronzinė statula — moteris laiko ant kelių atskleistą knygą.

Tos statulos padėjėje ir buvo iškilmių tribūna. Čia susirinko universiteto vadovybė — prezidentas, kurį mes Europoje vadiname rektoriumi, fakultetų dekanai.

Čia buvo sukalbėta invokacija ir sugiedotas Amerikos himnas ir universiteto himnas. Kalbėjo ir pats prezidentas, išdailinti medaliai už pasižymėjimą moksle, įteikta eilė garbės doktoratų. Čia buvo vienas rašytojas, įvairūs mokslo žmonės, humanistai. Kiekvienam pagal jo specialybę uždėjo skirtingos spalvos togą.

Baigusiujų pristatymas

Kai buvo tūkstančiai baigusiujų, niekas jų nevardino. Vadovavęs programai šaukė iš eilės dekanus. Dekanai paskaitė panašų pranešimą, kad štai atsisojta to ir to fakulteto baigusieji ir jis, dekanas, prašo universiteto prezidentą suteikti tiems baigusiesiems visas jiems priklausančias teises ir privilegijas. Po to jis tą raštą nuėmė prezidentui ir įteikė. Prezidentas paspaudžia jam ranką. Tuo ir yra pripažintas jų baigimas.

Fakultetų daug, visokiausi rūšių. Baigusiujų įvairuoja. Buvo labai daug baigusiujų inžineriją. Atsisoję žurnalistai į viršų išmetė suplėšytų laikraščių saujas. Baigę prekybos administraciją atsisoję iškelė dolerį į viršų. Pedagogai atsisoję paleido šimtus balionėlių.

LAIMĖJO PIRMĄ VIETĄ

Vygantas Čampė, dr. Kazio ir Dianos Čampių sūnus, Marylando muzikos mokytojų sąjungos suruoštame muzikos festivalio konkurse, fortepijonu atliekant klasikinius kūrinius, laimėjo pirmąją vietą. Įvykį aprašė Laurel Leader laikraštis ir įdėjo laimėtojų bendrą nuotrauką.

Jaunojo muziko motina yra pianistė, gi tėvelis yra atominės fizikos specialistas ir dirba savo srityje Washingtono. Jo seneliai yra Adolfas ir Kazimieras Čampės, gyveną Waterbury, Conn.

Daina S. Jurkutė

Baigė mediciną turėjo dar išklausti specialios daktarų priesaikos, kuri, kaip skelbė per garsiakalbius, jau kartojama 2000 metų.

Po to visi turėjo eiti į savo departamentus atsiimti diplomų. O pajudėk, kai tokios žmonių minios. Doktorantai nuėjo į kitus pastatus, o kiti visi skirstėsi į savo mokslo įstaigas, į fakultetus.

Kas charakteringa, labai daug besimokančių žmonių iš Azijos. Jie siekia mokslo, kietai dirba, kad paskui pakeltų savo kraštus.

Išduodami diplomai

Šiaip taip suradau dukrą ir patekau į jos departamentą, į nedidelę salę. Čia buvo surengtos fakulteto vaišės — šampanas, sūriai, vynas, alus. Bet žmonės, išsvargę ir nuo saulės ir nuo ilgo buvimo, ten atliko tik formalų pasisveikinimą ir laukė, kada gaus diplomus. Ir čia pagal specialybes — filmų gamintojai, muzikai, kompozitoriai, dailininkai. Čia pašaukė ir mano dukrą, kuo gražiausiai išdardami jos abu vardus ir pavardę. Paskui atsirado ir viena lektorė, dar pasikalbėjome apie mokslus, klausė, kur man teko mokyti.

Iš ten išėjus — prasideda fotografavimasis. Togos yra skolinamos. Visi nori tuoj gražinti, tai skuba fotografuotis. Visur visur fotografuojas jaunimas su savo tėvais, giminėm, draugais. Iš didžios aikštės vis dar eina plaukia žmonės. O kiek ten primėtyta popierių, programų. Sargai jau nuima kėdes, o viršum aikštės skraido balionėliai, kuriuos paleido tie jaunieji graduantai. Ir kaip pakilul — kiek daug jaunatviškos nuotaikos, ir kaip gražu, nes čia visur yra darbo žmonės, žmonės, kurie turėjo savo siekimus ir jų siekė, net kietai ir sunkiai dirbo, kad iš tų laiptų, iš tų salių išsineštų gražius diplomus su garsaus universiteto antspaudu, su parašais.

Prie universiteto gatvė nepraeinama. Pilna to dinamiško jaunimo. Skuba gražinti togas, kurias išnuomoja iš gretimų krautuvėlių. Prie vartų stovi dvi didelės statulos, kurios skelbia, kad čia yra gilus mokslas ir darbas. Čia yra ir graži jų jaunystė, kuri štai papuošiama diplomu. Po tokių iškilmių visi važiuoja vakarieniauti. Be šios puošnios vakarienės juk, rodos, dar nebūtų baigtos iškilmės. (p.j.)

PABALTIEČIŲ JAUNIMO KONGRESO

registracijos lapelis

Vardas ir pavardė
 Adresas
 Amžius Telefono numeris
 Ar būsite visas keturias dienas (\$60)? Taip Ne
 Jei nebūsite visas keturias dienas, kiek dienų galite su mumis pabūti (\$20 į dieną)?

Parašas
 Tėvų parašas (jei esate 16 ar 17 metų amžiaus)

Prašome gražinti registracijos lapelį ir mokesť (čekiais) adresu:

Vytas Volertas
 405 Leon Avenue
 Delran, NJ 08075